

ЗВЯЗДА

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

Прэм'ер-міністр Беларусі Міхаіл Мясніковіч даручыў актывізаваць работу па стварэнні ў Беларусі вертыкальна інтэграваных прадуктовых кампаній у аграрна-прамысловым комплексе. Адаптаваць даручэнне ён агучыў учора на пасяджэнні Прэзідыума Саўміна, перадае БЕЛТА.

«Па гэтым пытанні ёсць даручэнне Прэзідэнта, — падкрэсліў Міхаіл Мясніковіч. — Гэта сапраўды аб'ектыўная неабходнасць, таму што толькі буйныя інтэграваныя кампаніі сёння здольны працаваць на сусветных рынках, вырабляючы і рэалізуючы вялікія аб'ёмы прадукцыі». Кіраўнік урада нагадаў аб нападзе, якую кіраўнік дзяржавы правёў каля васьмі гадоў таму. Тады на прыкладзе арганізацыі Гомельскай вобласці была паказана эфектыўнасць такой формы інтэграцыі, як вертыкальна інтэграваныя кампаніі. «Але, на жаль, вялікага развіцця гэта не атрымала, і тут зусім няма аб'ектыўных прычын, за выключэннем не вельмі прагрэсіўнага погляду на гэтыя пытанні з боку тых, хто кіруе гэтым працэсам», — констатаваў Міхаіл Мясніковіч.

Развіццю вертыкальна інтэграваных прадуктовых кампаній часта перашкаджае так званы ведамасны падыход, адзначаў прэм'ер-міністр. «Калі кіраўнік адпаведнага міністэрства, ведамства, рэгіёну хоча мець сваю кампанію, якая знаходзіцца ў пэўнай адміністрацыйнай залежнасці, дырэктарскі корпус не хоча інтэгравацца або нехвотна ідзе на гэта, паколькі ў пэўнай ступені страчвае самастойнасць», — растлумачыў ён. Трэба будзе пераадолець такі не вельмі прагрэсіўны настрой і зрабіць канкрэтныя захады па стварэнні буйных прадуктовых кампаній. «Пакуль руху ў гэтым напрамку ў эканоміцы належнага няма, і тым кампаніі, якія мы адносім да ліку вертыкальна інтэграваных і паспяхоўных, такімі не з'яўляюцца. Неабходна сур'ёзна прапрацаваць гэта пытанне», — рэзюмаваў Міхаіл Мясніковіч.

ДАКРЫЗІСНЫ ЎЗРОВЕНЬ ПАКУПНОЙ ЗДОЛЬНАСЦІ БОЛЬШАСЦІ НАСЕЛЬНІЦТВА ПЛАНУЕЦЦА АДНАВІЦЬ ДА КАНЦА ГОДА

Пра гэта заявіў на ўрачыстым пасяджэнні ў Гомелі да Дня беларускай навукі прэм'ер-міністр Міхаіл Мясніковіч, паведамілі БЕЛТА ў прэс-службе ўрада.

«У нас выкананы адпаведныя разлікі. Ёсць падставы гаварыць, што на працягу года будзе павышацца заробатная плата, каб да канца 2012 года аднавіць дакрызісны ўзровень пакупной здольнасці асноўнай масы насельніцтва», — падкрэсліў кіраўнік урада.

У 2013 год краіна павінна прыйсці з абноўленай эканомікай, каб на працягу трох наступных гадоў запоўніць недабор у развіцці, які склаўся ў 2011 годзе, і выканаць заданні п'яцігодкі.

Адзін з напрамкаў работы, які дапаможа Беларусі прыцягнуць рэсурсы для развіцця эканомікі, — гэта прамыя замежныя інвестыцыі як у новую вытворчасць, так і ў працэс прыватызацыі. «Тут не павінна быць абыякавасці і страху, што прыйдзе нейкі капіталіст, забярэ нашы комплекс або завод пад паху і панясе кудысьці», — адзначаў Міхаіл Мясніковіч. — Нікуды ён не панясе, гэта суб'ект нашай эканомікі, і ён будзе працаваць, плаціць падаткі, там будуць працаваць беларускія грамадзяне і атрымліваць дастойную зарплату». Таму чым раней і больш поўна Беларусь адкрывае эканоміку, тым больш шанцаў у краіны развівацца хутчэй па сучасных тэхналогіях, як гэта робяць вядучыя дзяржавы свету.

Перад урадам у 2012 годзе пастаўлена задача: на чыстай аснове прыцягнуць замежныя інвестыцыі ў аб'ём \$3,9 млрд. Аднак яе варта разглядаць як мінімальную і вырашаць пры эфектыўным і разумным рэфармаванні адносін уласнасці, дадаў прэм'ер-міністр. Галоўны паказчык развіцця — колькасць новаствораных рабочых месцаў з высокай прадукцыйнасцю працы. Задача, пастаўлена кіраўніком дзяржавы, мець рабочыя месцы з дабаўленай вартасцю \$60 тыс. у год на аднаго працуючага. «Гэта практычна трохразовае павелічэнне ў параўнанні з тым, што мы маем цяпер. Гэта наша будучая крыніца росту зарплат і павышэння дабрабыту грамадзян», — сказаў кіраўнік урада.

На яго думку, Беларусь мае добры запас трываласці да выклікаў сусветнага крызісу. Сфарміравана найбольшая за гады незалежнасці краіны «падушка бяспекі» — гэта золатавалютныя рэзервы ў памеры \$8 млрд. Гэта гарантуе ўстойлівую валютны курс без рэзкіх ваганняў. «Лічыць, што ўстойлівая работа эканомікі не запатрабуе валютнай інтэрвенцыі Нацыянальнага банка», — дадаў прэм'ер-міністр.

Паступленні ад арэнды прыватных кватэр летась у сталіцы склалі 16,3 млрд рублёў

Такую суму падатку заплацілі за мінулы год у бюджэт горада мінскія гаспадары кватэр ад здачы свайго жылля, паведамілі рэдакцыі ў прэс-цэнтры Міністэрства па падатках і зборах.

Спецыялісты адзначаюць, што аб'ём падаходнага падатку ад гэтай катэгорыі плацельшчыкаў павялічыўся за год адразу на 2,252 млрд рублёў. Па стане на пачатку 2012 года ў сталіцы фіксаваны сумы падаходнага падатку ад здачы жылля ў наём плацілі 41509 зарэгістраваных кватэраздаўчыкаў. Сёлета іх колькасць у параўнанні з мінулымі годам павялічылася больш чым на 5 тысяч плацельшчыкаў, або на 13,7%.

Летась падатковыя органы даволі актыўна вывучалі кватэры, якія здаваліся ў арэнду грамадзянам па шэрых схемах. Усяго было здзейснена 784 такія становачыя правяры, па выніках якіх у бюджэт дадаткова паступіла 2,2297 млрд рублёў. Часам за ўхіленне па аплане падаткаў кватэраздаўчыкі вымушаны плаціць дзясяткі мільёнаў рублёў.

Так, у Першамайскім раёне сталіцы быў выяўлены факт здачы ў наём трохпакёвай кватэры па шэрай схеме за перыяд са студзеня 2009 па лістапад 2011 года. Па гэтым выпадку гаспадару кватэры былі даналічаны падаходны падаток памерам 7,56 млн рублёў, пеня за несвоечасовае выкананне падатковых абавязкаў на суму 3,75 млн рублёў і адміністрацыйны штраф — 567 тысяч рублёў. Усе гэтыя грошы падатковы «ухіліст» быў вымушаны заплаціць у бюджэт у поўным аб'ёме.

Сяргей КУРКАЧ.

Ведай нашых!

НАТАЛЛЯ ЦЫЛІНСКАЯ НАРАДЗІЛА ТРЭЦЬЮ ДАЧКУ

Васьмірадова чэмпіёнка свету па велатэрку Наталля Цылінская стала маці ў трэці раз. 31 студзеня раніцай яна нарадзіла дачку, якую маляціна бацькі вырашылі назваць Кацярынай. Рост дзяўчынкі — 52 сантыметры, вага — 3820 грамаў.

Нагадаем, што ў энкамітай велагоншчыцы падростае яшчэ дзве дачкі — 14-гадовая Маша і Анота, якой у лютым споўніцца два гады. Муж Наталлі Вадзім да спартыўнага свету даччынення не меў і пазнаёміўся з будучай жонкай дзякуючы іх агульнаму захапленню сабакамі.

Як бачым, на дасягнутым, як і ў спорце, Наталля не спынілася. Цяпер яна не толькі шматразова чэмпіёнка свету, але і шматдзетная маці! Вінушаем!

Алена АУЧЫННІКАВА.

ЦІ СПЫНЯЦЦА ЗАНЯТКІ У ШКОЛАХ?

Круглянскія дзеці ідуць у школу.

Фота: Анастас КЛЕШУЧКА.

Угалоўны адукацыйны ведамстве краіны не адмаўляюць такой магчымасці, але падкрэсліваюць, што ранейні на спыненні заняткаў прымаюцца мясцовымі органамі ўлады сумесна з кіраўніцтвам міністэрстваў адукацыі, аховы здароўя і МНС, зыходзячы з рэальных умоў надвор'я ў тым ці іншым рэгіёне. Як вядома, тэмпературы рэжым можа адрознівацца ў розных кутках нашай краіны на 5-10 градусаў, таму агульнага для ўсіх рашэння прыняць немагчыма.

У прыватнасці, рашэнне аб часовым спыненні адукацыйнага працэсу ў навучэнцаў пачатковай школы, а таксама сярэдніх класаў, можа быць прынята пры неспрыяльных умовах надвор'я. Неспрыяльныя ўмовы надвор'я — гэта тэмпература паветра ніжэй 25 градусаў і ніжэй пры хуткасці руху паветра больш як 2 метры ў секунду. У тых рэгіёнах, дзе тэмпература не апусціцца ніжэй за норму, заняткі адмяняцца не будуць. Спецыялісты адсочваюць сітуацыю, і ў выпадку неабходнасці бацькі вучняў будуць паведамлены аб часовым спыненні заняткаў у школах.

Што тычыцца дзейнасці дашкольных устаноў, то іх персаналу не рэкамендуецца ў моцныя маразы праводзіць прагулкі дзяцей на свежым паветры.

Надзея НІКАЛАЕВА.

ДАІ заклікае вадзіцеляў падвоіць увагу

Такую рэкамендацыю даюць ва УДАІ МУС Беларусі, паведамілі БЕЛТА.

У ДАІ адзначылі, што цяпер супрацоўнікі дарожнай міліцыі арыентаваны перш за ўсё на аказанне дапамогі ўдзельнікам руху, якія апынуліся ў цяжкай сітуацыі на дарозе. У бліжэйшыя дні сіноптыкі прагназуюць яшчэ большае зніжэнне тэмпературы, таму для дызельных рухавікоў неабходна выкарыстоўваць спецыяльнае зімовае паліва. Трэба правесці якасць ахаладжальнай вадкасці ў сістэме ахаладжэння рухавіка: яе трэба запоўніць антыфрызам або тасолам з адпаведнай тэмпературнай замярзаннем. Важна правесці і зарад акумулятарнай батарэі, спраўнасць сістэмы ацяплення. Таксама трэба не забываць запоўніць бачок шклоабмывальніка незамярзаючай вадкасцю.

Акрамя таго, ДАІ рэкамендуе аўтаўладальнікам, па магчымасці, адмовіцца ад працяглага паездка на асабістым транспарце. Асабліва ўважлівым павінны быць не толькі вадзіцелі, але і пешаходы. На зімой дарозе аўтамабіль часам проста не мае тэхнічнай магчымасці своечасова спыніцца.

КАБ НЕ СТАЦЬ АХВЯРАЙ МАРАЗОЎ

Надзвычай нізкія тэмпературы, якія ўсталяваліся ў краіне ў апошнія студзеньскія дні, не прымусілі доўга чакаць сумных наступстваў. Як паведаміла журналісту «Звязды» старшы інспектар цэнтры прапаганды і навування пры Мінскім абласным упраўленні МНС Дыяна Жалязяк, па стане на 30 студзеня на тэрыторыі Мінскай вобласці атрымалі абмаражэнне 19 чалавек, у тым ліку ахвярай маразоў стала і адно дзіця. На жаль, але 8 чалавек у выніку атрыманых халадоў траўмаў загінулі.

Спецыялісты папярэджваюць, што большасць халадоў траўмаў дарослыя атрымліваюць у стане алкагольнага ап'янення. Алкаголь дае ўяўнае адчуванне сагрavanня на 15-20 хвілін, а затым цэнтр тэрмарэгуляцыі прыгатаецца, наступнае павышэнне тэмпературы прыводзіць да пашкоджанняў сэрца і лёгкіх, і ў выніку развіваецца хуткая перахладжэнне арганізма. Алкаголь павялічвае згусласнасць крыві, выклікае парушэнні мікрацыркуляцыі і зніжае хуткасць цячэння крыві ў канечнасцях. На пачатковых стадыях абмарожання боль можа адсутнічаць, таму неабходна перыядычна мацаць нос, вушы, пальцы рук і аглядаць адкрытыя ўчасткі цела. Пры абмарожанні першай ступені ў пацяпелых на скуры

кісцей, ступняў, вушных ракавін (радзей на носе і шчоках) з'яўляюцца чырвоныя сіношныя ці барвовыя плямы, скура ацякае, становіцца халаднай навокамак. Пры гэтым чалавек адчувае сверб і смывленне, асабліва пры хуткім сагрavanні.

— Вельмі важна правільна аказаць пацяпеламу першую дапамогу, — тлумачыць Дыяна Жалязяк. — Саграваць пацяпелыя ўчасткі цела трэба не звонку, а знутры, каб аднавіць кровазварот у пашкоджаных тканках. Для гэтага трэба ўхутчаць пацяпелыя ўчасткі цела сухім і цёплым адзеннем. Пацяпеламу неабходна даць цёплае пітво і даставіць яго ў бліжэйшую лячэбную ўстанову. У выпадку, калі вы убачылі чалавеча, які ляжыць на вуліцы, неабходна неадкладна даставіць яго ў цёплае памішканне, інакш ён можа застацца без ног і рук, а то і зусім замарозіць. Не менш важна забяспечыць нерухомасць пашкоджаных халадам кісцей і стоп, паколькі сасуды ў чалавека — дастаткова крохкія, і яны могуць быць пашкоджаны.

А вось расціранне снегам для сагрavanня канечнасцяў катэгорычна недапушчальна! Кршталікі снегу дадаткова траўміруюць пашкоджаную пры замарзанні скуру, увальваюць яе, зніжаюць тэмпературу і тым самым толькі паглыбляюць пашкоджанне.

Надзея НІКАЛАЕВА.

ДАВЕДКА «ЗВЯЗДЫ»:

Па статыстыцы, штогод з абмаражэннем рознай ступені цяжкасці ў бальніцы хуткай медыцынскай дапамогі паступае ад 1,5 да 3,5 тысячы чалавек па раёне. Аднак рэальнае колькасць пацяпелых арганізма істотна большая...

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

КУДРЫН ПРАДРОК ЕЎРА ПАЎТАРА ГОДА ПАДЗЕННЯ

Экс-міністр фінансаў Расіі Аляксей Кудрын, вядомы сваімі гучнымі заявамі, лічыць, што курс еўра працягне падзенне ў найбліжэйшыя паўтара года. Пра гэта ён запісаў у сваім мікраблугу Twitter. Ён дадаў, што на валютным рынку будзе захоўвацца валацільнасць (ваганні курсаў). Былы міністр таксама прадказаў, што Грэцыя пакіне еўразону.

ВА УКРАІНЕ 30 ЧАЛАВЕК ЗМЕРЗЛІ ДА СМЕРЦІ, СПЫНЕННЫ ЗАНЯТКІ У ШКОЛАХ

Паводле паведамлення прэс-службы МНС краіны, 21 загінула знайшлі на вуліцы, чатырох — ва ўласных хатах.

Пры якіх акалічнасцях загінулі яшчэ пяцёра людзей — не ўдакладняецца.

На працягу 27-31 студзеня ў лячэбныя ўстановы Украіны са скаргамі на перахладжэнне і абмаражэнне звярнуліся 627 чалавек, 544 з іх былі шпіталізаваны. Па прагнозах Украінскага гідраметэацэнтру, у ноч на 1 лютага ў большасці рэгіёнаў краіны чакалася да 30 градусаў ніжэй за нуль, а ў Кіеве ў найбліжэйшыя дні тэмпература паветра па ночах зменшыцца нават да мінус 32 градусаў. З-за моцных маразоў прыпыніцца на рынку 3200 агульнаадукацыйных навуальных устаноў краіны.

РАСІЯ МОЖА ЗАБАРАЊІЦЬ УВОЗ ЖЫВЁЛЫ З БОЛЬШАСЦІ КРАІН ЕС 3-ЗА НОВАГА ВІРУСА

РФ можа ўвесці забарону на ўвоз жывёл з большасці краін ЕС 3-за распаўсюджвання віруса Шмаленберга, паведаміў кіраўнік Расельскагагляда Сяргей Данкеврт.

Нагадаўшы, што зараз ужо дзейнічае забарона на ўвоз дробнай рагатай жывёлы з Германіі, Бельгіі і Галандыі, ён заявіў, што «гэтыя абмежаваныя могуць быць неўзабаве распаўсюджаны на вялікую частку Еўрасаюза, калі не будзе прадстаўлена досыць матэрыялаў па маніторынгу распаўсюджвання захворвання і вывучэння сітуацыі на тэрыторыі ЕС».

Данкеврт заявіў, што неўзабаве могуць быць абмежаваны пастаўкі дробнай і буйной рагатай жывёлы яшчэ і з Францыі і Вялікабрытаніі. Акрамя таго, будзе таксама забаронены ўвоз буйной рагатай жывёлы з Бельгіі, Германіі і Нідэрландаў.

У ПРЫДНЯСТРОЎІ АДРОДЗЯЦЬ ЛЯЧЭННЕ КАГОРАМ

Санаторый «Днестр», размешчаны ў прыднестровскім горадзе Каменка, плануе пашырыць пералік лячэбна-дыягнастычных паслуг і, у прыватнасці, адродзіць лячэнне кагорам — дэсертным віном, прыгатаваным з чырвоных гатункаў вінаграду, паведаміў інфармагенцтва.

Паводле слоў галоўнага ўрача санаторыя Івана Быстрова, «новыя віды медыцынскіх паслуг здольныя прыцягнуць увагу жыхароў краін блізкага і далёкага замежжа да здаруці і зрабіць яе папулярнай на рынку лячэбна-прафілактычных устаноў».

ТАБЛІЦА ПРОЦЕНТАХ СТАВОК ПО СРОЧНОМУ БАНКОВСКОМУ ВКЛАДУ (ДЕПОЗИТУ) ОАО «БЕЛАГРОПРОМБАНК» c 01 февраля 2012 г.

Сума депозита, ед. валюты	Срок, дни						% годовых
	100	200	300	500	1 000	2 000	
Белорусские рубли							
1 – 1 000 000	56,00	56,30	56,60	56,90	57,10	57,50	59,00
1 000 001 – 10 000 000	56,10	56,40	56,70	57,00	57,30	58,00	59,50
10 000 001 и более	56,20	56,50	56,80	57,10	57,50	58,50	60,00
Доллары США							
1 – 500	8,80	9,10	9,40	9,60	10,10	10,40	10,70
501 – 5 000	8,90	9,20	9,45	9,80	10,20	10,45	10,80
5 001 и более	9,00	9,30	9,50	10,00	10,30	10,50	11,00
Евро							
1 – 500	8,80	9,10	9,40	9,60	10,10	10,40	10,70
501 – 5 000	8,90	9,20	9,45	9,80	10,20	10,45	10,80
5 001 и более	9,00	9,30	9,50	10,00	10,30	10,50	11,00
Российские рубли							
1 – 15 000	9,80	10,10	10,40	10,60	11,10	11,40	11,70
15 001 – 150 000	9,90	10,20	10,45	10,80	11,20	11,45	11,80
150 001 и более	10,00	10,30	10,50	11,00	11,30	11,50	12,00

Подробные условия вклада «Линия роста» в газетках: «Советская Белоруссия» № 49 от 16.03.2006, «Звязда» № 50 от 04.03.2006, на сайте банка в сети Интернет — www.belapb.by и в офисах ОАО «Белгпромпромбанк». Информация о размере процентов, выплаченных по привлеченным средствам физических лиц в течение последнего финансового года, — в офисах и на сайте банка. Полная сохранность и возврат денежных средств физических лиц, размещенных в ОАО «Белгпромпромбанк», гарантируются государством и осуществляются в соответствии с законодательством РБ. Сведения о выплаченных процентах по привлеченным средствам физических лиц в 2011 году в эквиваленте, тыс. бел. руб.:

Месяц	Январь	Февраль	Март	Апрель	Май	Июнь	Июль	Август	Сентябрь	Октябрь	Ноябрь	Декабрь	Итого
Срочные вклады (депозиты)	22 234 491,5	21 082 010,7	24 094 197,7	21 881 024,9	28 528 475,2	29 862 299,1	33 531 351,6	42 248 772,8	46 572 720,4	70 688 015,9	79 524 635,1	89 767 167,6	510 015 162,5
До востребования	274 941,9	271 945,1	318 622,7	280 118,3	332 210,3	304 192,9	426 672,3	561 679,4	692 478,8	1 012 294,2	1 339 616,8	1 931 186,7	7 745 959,4

ПОЗВОНИ В СВОЙ БАНК 136

www.belapb.by

Время работы Контакт-Центра Банка: 8:00 - 20:00 - рабочие дни; 8:00 - 18:00 - выходные и праздничные дни. Звонки со стационарного телефона, с мобильного телефона (112), vcom, МТС - по тарифам операторов связи. Консультации оказываются бесплатно.

Лицензия на осуществление банковской деятельности от 22.07.2009 № 2, выдана Национальным банком Республики Беларусь. УНП 100693551.

Курсы валют		Курсы валют	
УСТАНОВЛЕННЫ НА 01.02.2012 г. (для ён разліка)		для валютнага разліка	
1 долар ЗША.....	8 350,00	1 чэшская крона.....	437,01
1 еўра.....	11 010,00	1 польскія злоты.....	2 597,97
1 латвійскі лат.....	15 756,20	1 расійскі рубель.....	275,00
1 літоўскі літ.....	3 187,45	1 ўкраінская грыўня.....	1 039,40
USD.....	30,3131	10000 BYR.....	36,2164
100 UAH.....	37,7310	EUR.....	39,9678

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь павіншаваў Патрыярха Маскоўскага і ўсяе Русі Кірыла з гадавінай інтэнізацыі

«Ваша падзвіжніцкая служэнка стала ўзорам няспынага духоўнага ўдасканалення, — адзначаеца ў віншаванні. — Вы заўсёды з асаблівай увагай і бацькоўскім клопатам ставіцеца да Беларусі. Мы глыбока адчуваем і цнім Вашу сяброўскую падтрымку і пастырскую любоў. Упэўнены, што Ваша самаададана дзейнасць і далей будзе садзейнічаць працітанню Праваслаўнай Царквы, умацаванню адзінства народаў брацкіх краін».

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

НЕ ПРЫНІЎ НА ПРАЦУ — ЗАПЛАЦІ ЗА НАВУЧАННЕ
Калегія камітэта дзяржкантролю прапанавала спаганяць з наймальніка ўвесь кошт навучання спецыяліста, якому было адмоўлена ў працаўладкаванні

ГАЛОУНАЕ кантрольнае ведамства краіны разгледзела вынікі праверкі мэтавага і эфектыўнага выкарыстання бюджэтных сродкаў сістэмы прафесійна-тэхнічнай адукацыі (сярэдняй спецыяльнай) адукацыі, а таксама рэалізацыі Дзяржаўнай праграмы развіцця ПТА на 2006—2010 гады.

— На постасведак прасторы Беларусь — адзіная дзяржава, якая ў поўнай меры захавала сістэму прафесійна-тэхнічнай адукацыі і забяспечвае кваліфікаванымі працоўнымі кадрамі ўсе галіны народнай гаспадаркі, — заўважыла на пачатку калегіі старшыня Камітэта дзяржаўнага кантролю Рэспублікі Беларусь **Аляксандр ЯКАБСОН**. — Разам з тым, Камітэт падчас кантролю сістэмы вызначыў шэраг сур'ёзных праблем, большасць з якіх ляжыць у плоскасці адказнасці мясцовых уладаў. Асноўная частка ўстаноў сістэмы ПТА маюць камінальную форму ўласнасці, але, на жаль, вобласці займаюцца імі па рэшткахвы прычыне, што недапушчальна.

Якская падрыхтоўка кадраў у гэтай сістэме непасрэдна ўплывае на сацыяльна-эканамічнае развіццё краіны, падкрэсліў кіраўнік кантрольнага ведамства. 80% працоўных месцаў на прадпрыемствах займаюць выпускнікі устаноў ПТА. Дзяржава на гэтыя мэты выдаткоўвае значныя сродкі і патрабуе адпаведнай аддачы ў дасягненні пастаўленай мэты.

— Колькасць фінансавання гэтай сістэмы адукацыі ў 2006—2010 гадах складала толькі 37% ад вылучаных сродкаў, — пракаментавала вынікі праверкі **начальнік галоўнага ўпраўлення кантролю за працай галін сацыяльнай сферы Камітэта дзяржаўнага кантролю Рэспублікі Беларусь Ала МіКАЛУЦКАЯ**. — Думка, калі б мясцовыя органы ўлады надавалі гэтайму пытанню больш увагі, то і вынікі былі б іншыя. Бескантрольнасць прывяла да таго, што вылучаныя грошы не былі засвоены. Фінансавалася толькі адзін артыкул — набыццё машын і абсталявання. Недастатковасць сродкаў пацягнула іншыя праблемы ў сістэме.

Сярод найбольш вострых — недахоп працоўных кадраў для сельскай гаспадаркі і прамысловасці краіны. У 2010 годзе ўстаноў прафесійна-тэхнічнай адукацыі выпусцілі менш, чым трэба выпускнікоў для вёскі — амаль на 4 тысячы, і для заводуў — амаль на 3 тысячы. Хоць у цэлым па эканоміцы запатрабаванні ў колькасці кваліфікаваных працоўных кадраў выкананы.

У той час, як адным галінам народнай гаспадаркі кваліфікаваных працоўных не хапае, іншыя адмаўляюць у працаўладкаванні пасля зробленых заявак. У 2010 годзе амаль 30% ад агульнай колькасці выпускнікоў устаноў прафесійна-тэхнічнай адукацыі не было працаўладкавана. Найбольш «лішні» выпускнікоў аказалася ў Гродзенскай вобласці.

Сёння наймальнік за адмову ў працаўладкаванні спецыяліста, на якога рабыў заяўку, нмсе адказнасць у выглядзе штрафу ў памеры да 50 базавых велічын. На калегіі КДК была ўнесена прапанова ў такіх выпадках спаганяць з наймальніка ўсю суму бюджэтных грошай, якія былі выдаткаваны на падрыхтоўку спецыяліста.

Дзяржкантроль адзначыў таксама праблему па вяртанні бюджэтных сродкаў ад усіх выпускнікоў. Сёння ад запазчанасці, якая склалася ў выніку, калі малады спецыяліст без уважлівых прычын не даеаху да месца размеркавання, вярнуць толькі 24%. Уся запазчанасць — 625 млн рублёў. Механізм вяртання запазчанасці адбываецца праз суд.

Яшчэ адна вялікая праблема — недастатковы кантроль з боку устаноў адукацыі над навучным працэсам. У Беларусі за тры апошнія гады было адлічана 11,5 тысячы вучняў устаноў ПТА, палова з іх — без уважлівых прычын (на апошніх было выдаткавана 20 млрд рублёў). Сёння на навучанне аднаго талка навучанца ўстаноў ПТА дзяржава выдаткоўвае каля 20 млн рублёў, яшчэ 6,5 млн складае стывендзя.

— Мы вызначылі і праблему з кадрамі ў самой сістэме ПТА, — дадала Ала Мікалуцкая. — Сёння там не хапае чэраці ад патрэбнай колькасці майстроў вытворчага навучання. Адсюль выцякае праблема якасці навучання.

Новая Праграма развіцця ПТА на 2011—2015 гады зменена карэктным чынам — у першую чаргу па аб'ёмах фінансавання, якое цяпер складае 5,5 трлн рублёў (супраць 292 млрд рублёў у мінулы год). «Спадысяю, калі будзе міжведамасная каардынацыя паміж Міністэрствам працы і сацыяльнай абароны, Міністэрствам адукацыі, міністэрствам прамысловасці і сельскай гаспадаркі ў частцы забяспечвання патрэб у кадрах, тады будзе вынік», — рэзюмавала начальнік галіўка КДК.

Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА.

ПРЕДЛОЖЕНИЕ О ПОКУПКЕ АКЦИЙ

Полное наименование, местонахождение покупателя акций	Открытое акционерное общество «Сантехэлектромонтаж», 246007, г. Гомель, ул. Тропелевская, 8а, контактный телефон 8 0232 57 41 91
Полное наименование, местонахождение эмитента, акции которого покупаются	Открытое акционерное общество «Сантехэлектромонтаж», 246007, г. Гомель, ул. Тропелевская, 8а, контактный телефон 8 0232 57 41 91
Цель приобретения акций	С целью дальнейшей продажи инвесторам
Количество акций, которое намеревается приобрести покупатель	4600 (четыре тысячи шестьсот) простых (обыкновенных) акций
Цена приобретения акций	75 000 (семьдесят пять тысяч) белорусских рублей
Срок, форма и порядок оплаты акций	Оплата не позднее 60 (шестидесяти) банковских дней с момента заключения договора купли-продажи путем перечисления денежных средств на счет продавца
Адрес, по которому будет заключаться договор купли-продажи	246007, г. Гомель, ул. Тропелевская, 8а, Открытое акционерное общество «Сантехэлектромонтаж», контактный телефон 8 0232 57 41 91
Дата начала и окончания срока представления предложений акционеров на продажу акций	С 01 февраля 2012 г. по 10 февраля 2012 г. Если общее количество предложенных для приобретения акций превысит 4600 штук, то акции приобретаются пропорционально заявленным требованиям
Дата начала и окончания заключения договоров купли-продажи акций	с 13 февраля 2012 г. по 16 февраля 2012 г.

УНП 400052115

ООО «ДинаСтейт» СООБЩАЕТ О ПРОДЛЕНИИ ДЕЙСТВИЯ ПРОЕКТНОЙ ДЕКЛАРАЦИИ, опубликованной в газете «Звезда» № 8 (27123) от 14.01.2012 г.

Объект: «Многokвартирные жилые дома, не относящиеся к жилым домам повышенной комфортности, с помещениями административно-общественного назначения, выносом временной автостоянки УП «Гаражи, автостоянки и парковки» на пересечении ул. Крупской и Малинина с многоярусной гараж-стоянкой по ул. Крупской».

Для заключения договоров долевого строительства с гражданами, не состоящими на учете в улучшении жилищных условий, действие проектной декларации продлевается до 25.02.2012 г.

На сувязі рэгіён

ПРАВА НА ПРАЦУ — БАЗАВАЕ

НА пасаджэнні Магілёўскага аблвыканкама яшчэ раз узгадалі мінулы год як складаны, калі давялося сутыкнуцца з сур'ёзнымі праблемамі. Аднак, лічаць улады рэгіёна, нягледзячы ні на што, эканоміка развівалася, а напрыканцы 2011 года сітуацыя стабілізавалася. Самы час, аснсаваўшы леташнія ўрокі, прыступіць да выканання новых задач.

— Гэта недапушчальна, — абурыўся Пётр Руднік. — Калі ў рэальным сектары эканомікі не могуць зарабці грошы на заработную плату, то грош дана такім кіраўнікам.

Але ж не ўсё так дрэнна з ростам дабрабыту жыхароў Магілёўскай вобласці, як магло падацца з разбору праблем.

Адзін з аргументаў «за» — усеагульная аўтаматбілізацыя. Красамоўныя лічы прагучалі на пасаджэнні: у Магілёўскай вобласці колькасць уласных аўтамабіляў перавысіла 300 тысяч. На кожную сотню жыхароў прыпадае 31 аўтамабіль.

Рэальны рух

Пётр Руднік заклікаў кіраўнікоў рэальнага сектара эканомікі «не цягнуць рэгіён назад, а працаваць». На пасаджэнні Магілёўскага аблвыканкама скрупулёзна разбіраліся эканамічныя паказчыкі, у тым ліку і ў дачыненні да канкрэтных прадпрыемстваў.

Напрыклад, улады незадаволены працай ААТ «Магілёўхімвалакно», аднаго з самых буйных прадпрыемстваў рэгіёна. Яго прад-стаўнікі спасылаліца на другую крызісную хвалю, але такіх тлумачэнні ў аблвыканкаме не прымаюць. Тым больш што ў снежні заробак на «Магілёўхімвалакне» (дзе заўсёды былі добры зарплаты) уяўляў сабой зусім не зайдзросную лічбу — 2,9 мільяна рублёў. Прэтэнзі прагучалі і на адрас кіраўнікоў іншых прадпрыемстваў рэгіёна.

Што на экспарт?

Летась скараціўся аб'ём экспарту ў суседнюю замежную вобласць — Смаленскую, а таксама яшчэ ў 14 райскіх рэгіёнаў. Улады просяць прадпрыемствы пераарыентавацца з унутранага рынку на знешні: з тым, каб 60-65% прадукцыі прадаваць за мяжу і мець прыбыткі ў валюце.

Разам з тым, для папраўкі становішча з салда знешняга гандлю (якое павінна стаць не адмоўным, як цяпер, а дадатным), для вытворчасці прадукцыі трэба як мага больш выкарыстоўваць мясцовую сыравіну. Напрыклад, з беларускага мяса будзе вырабляць прадукцыю быўакусае прыватнае прадпрыемства «Белатміт».

Мае тэндэнцыю да зніжэння і экспарт прадукцыі жывёлагадоўлі. Малочныя камбанаты сёння загрузаны толькі на 70%. «Экспарт не возьмецца з паветра, патрэбна прадукцыя!» — гучала з трыбуны прэзідыума. Будзе больш малака — будзе больш прадукцыі, тады павялічыцца экспарт. Менавіта з гэтай прычыны ўлады «штурмуюць» такі паказчык, як вытворчасць малака ў сельскай гаспадарцы. І справа пайшла. Шмат надзей ускладаецца на рэканструкцыю фермаў, якая павінна дабыцца сёлета. Трэба павялічваць надой, а так-

сама і прывагі: сітуацыя з м'ясам падобная да малочнай.

Стаўка на інвестыцыі

Націск сёлета павінен рабіцца на прамяя замежных інвестыцый, скрываюцца на мадэрнізацыю вытворчасцяў. Мясцовыя органы кіравання часам чуюць абнавітаванчы ў валакіце, няздольнасці кантактаваць з патэнцыйнымі інвестарамі і аператыўна рэагаваць на сітуацыю.

— У некаторых сельскіх раёнах увогуле як не было, так і няма ніякіх інвестыцыйных праектаў, — заўважыў намеснік старшыні аблвыканкама Уладзімір Краўцоў. — Між тым, сёлета замежныя інвестыцыі павінны склацца па вобласці 102 мільёны долараў.

Яшчэ адзін з эканамічных рэзерваў — продаж дзяржаўнай маёмасці, якая нефэфектыўна выкарыстоўваецца. Да канца гэтага года да-вядзецца навесці парадак і разарацца з 891 аб'ектам. А гэта ўдвая больш, чым летась.

Рост платных паслуг — гэта патрабавалася ад сацыяльнай сферы. І калі безумоўны рост даходаў ёсць у медыцыне і адукацыі, то з турызмам пакуль не атрымаецца так, як хацелася б. А хацелася б зарабляць валюту.

Кіраўніцтва вобласці лічыць, што ад агру-турызму трэба перайсці да ўзвядзення буй-ных турыстычных аб'ектаў. Такіх, як, напрыклад, «Зялёны гарадок» у Магілёўскім раёне. У 15 кіламетрах ад абласнога цэнтру ў ляску паблізу аўтадарэ «Магілёў — Баўрыжск» прыватная фірма ўзводзіць дамкі для адпачынку і лазні. «Зялёны гарадок» рэалізавана на паўсотні месцаў. Акрамя прыдарожнага сэрвісу, у Магілёўскай вобласці хочучь зярнуць увагу і на паліўнічны турызм — тут таксама можна зарабіць грошы.

○ ○ ○

У пасаджэнні Магілёўскага аблвыканкама браў удзел намеснік прэм'ер-міністра **Беларусі Валерый ІВАНОУ**. Пасля абвешчання спіса, паводле якога некаторыя юрыдычныя асобы скарацілі падатковыя выплаты на дзясяткі мільярдаў рублёў, Валерый Іваноў сказаў, што яго насцярожвае, калі даволі буйныя прадпрыемствы робяць фактычна крывы над-зад. І, на яго думку, толькі безадказнасцю можна назваць спробы скарачэння колькасці працаўнікоў.

— Нават калі гэта этналагічна апраўдана, трэба стварыць новыя працоўныя месцы і даць людзям магчымасць працаваць і зарабляць на жыццё, — зазначыў намеснік прэм'ер-міністра. — Права на працу — базавае, яго неабходна строга выконваць усім.

Ілона ІВАНОВА.

ГІНУЦЬ У АГНІ

У в. Прылукі (Брэсцкі раён) позна вечарам загарэўся дом па вул. Лугавой.

Калі прыехала падраздзяленне МНС, дом быў поўнасцю ахоплены полымем. У агні загінулі пенсіянеры — гаспадар з жонкай, а вось маладыя — сын з жонкай і ўнук — паспелі выратавацца.

Магчыма прычына пажару — парухонні, дапушчаны пры экс-плуатацыі печы.

Давалоса тушыць пажар у 4 кватэры на вул. Майскай і Пінску. З агнём да прыезду пажарных справіўся сусед, але выра-таваць гаспадара кватэры і яго сына не ўдалося.

Агнём быў пашкоджана-ны локж, а гэта дае пад-ставу меркаваць, што пажар узнік ад курэння.

Сымон СВІСТУНОВІЧ.

Пажар у Брэсцкім раёне.

Абзац

▲ **Кожнае дзясятае выданне, набытае Віцебскай абласной бібліятэкай імя У.І. Леніна ў 2011 г., было на беларускай мове, павядамі БЕЛТА яе дырэктар Аляксандр СёМІН.**

▲ **Па звестках сіноптыкаў, найхалодней мінулай ночы было ў Баўрыжску і Клічае: —27,28. Вышыня снежнага покрыва вагаецца ад 8 да 25 см, у асобных раёнах Гомельскай вобласці яна дасягае 26-34 см (34 см у Брагне).**

▲ **Два 16-гадовыя навучэнцы прафесійна-тэхнічнага каледжа ў Вілейцы падазроўваюцца ў крадзяжы трох рамак мёду з чпалінага вулля ў вёсцы Мечаі Нарачанскага сельсавета. Гаспадар скрадзенага, 27-гадовы хіжар вёскі Рускае Сяло, зярнуўся ў міліцыю 29 студзеня. Вулли стаць у Мечаях у двары дачнага доміка. Скрадзеныя рамкі з мёдам ацэнаваюцца ў 630 тысяч рублёў. Рамкі ў юнакоў знойдзены, зведзена крмы-нальная справа.**

▲ **Аўтобус МА3 збіў насмерць веласпедыста ў Глускім раёне. Інцидэнт адбыўся на аўтадарозе Баўрыжск — Любань каля 17.00. Загінуў мужчына 1963 года нараджэння. Паводле слоў кіроўцы аў-тобуса, які перавозіў рабочых, ён не заўважыў веласпедыста, які рухаўся ў спадарожным кірунку, з-за таго, што быў аслеплены промнямі спадарожнага сонца. Дакладныя прычыны ДТЗ высвятля-юцца.**

▲ **У Быхаве ўчора пад коламі лесавоза загінула навучанка аднаго з ліцэяў. Дзве вучаніцы ішлі на заняці. Паводле паяр-рэзных звестак, яны спыніліся на краі праезнай часткі. Тратур быў пачышчаны. Аднак на самым краі была наледз. 16-гадовая дзівічунка паслізнулася і ўпаў пад прычэп лесавоза. Яна за-гінула на месцы.**

Поўны абзац

▲ **Адсвяткаваўшы ў мінулы суботу ўвесьле, 28-гадовы муж і 20-гадовая жонка адправіліся ў адну з мінскіх гасцініц. Пералічыўшы «вясельныя» грошы, падаронныя гасцамі і сабраныя на вясельным конкурсе, маладая аб'яднала і хсвала. Пасля шлюбнай ночы муж і жонка пакінулі гасцініцу, а потым высветлялася, што «вясельных» грошай няма. На іх пошук былі выкліканы супрацоўнікі міліцыі. Яны высветлілі, што 65 мільянаў рублёў маладыя забыліся ў гасцініцы. Адміністратар вярнула ўсе грошы ў цэласці і захаванасці. Пакуль маладая сям'я шукала грошы, вяселле ў другі дзень шло без іх.**

Паводле паведамленняў карэспандэнтаў «Звядзі» і Інфармагенцтваў.

Вяртаюцца да надрукаванага

«Хто адмовіўся ад заключэння дагавораў па зборы і ўтылізацыі адходаў, атрымае позвы ў суд»

Унумары «Звядзі» ад 12 студзеня мы спрабавалі разабрацца ў сутнасці скаргі жыхара вёскі Варошчыцы Уздзенскага раёна Сяргея Пратасевіча, які наракаў, што, маўляў, навязваюць у прымусовым парадку паслугу вывазу людзям на вывазе цвёрдых бытавых адходаў. Чытаў спрабаваў пераканача нас, што такой праблемы ў многіх населеніцкай сельскай мясцовасці папросту не існуе: у каго і збіраецца якое смецце, дык спальняецца пры абгарэв дома ў печы ці катле. Адсюль і пытанне чытача, якое мы пад рубрыкай «Пытальнік» вынеслі ў загаловак публікацыі: «Чаму навязваюць паслугу і патрабуюць аплату за вываз смецця? Пазіцыю аўтара звароту мы не падзяляем, пра што і пісалі ў мінулы раз, дадаючы, між іншым, што з цягам часу пастаўлена задача ахапіць на 100 працэнтаў такой паслугай усё вясковасе населеніцтва. Тым не менш пасля выхату да «Пытальніка» адгукнуцца з афіцыйным рэагаваннем палічў неабходным Уздзенскі раёны выканаўчы камітэт.

«На сходах грамадзян, пры сустрэчах з насельніцтвам члены сельвыканкамаў, дэпутаты і старэйшыны інфармавалі аб уста-ноўцы кантэйнераў для збору смецця і за-ключэнні дагавораў з РУП «Уздзенская ЖКГ». Схемы ўстаноўкі кантэйнераў на на-селеных пунктах былі ўзгоднены з гэтым прадпрыемствам, сельвыканкамам, раён-ным цэнтрам гігіены і эпідэміялогіі, земле-ўпарадкавальнай службай Уздзенскага райвыканкама. Пытанне таксама абмяркоў-валася на сесіях сельскага Савета, пася-джэнных сельвыканкама.

Для заключэння дагавораў работнікамі РУП «Уздзенская ЖКГ» з насельніцтвам сельвыканкама была выдзелена машына

для аб'езду населеных пунктаў, а таксама прадстаўніц сельвыканкама. У 2010 годзе былі здзейснены тры абходы дамоў ва ўсіх населеных пунктах сельвыканкама, а ў 2011 годзе — чатыры. Сельвыканкам за-указаны перыяд тройчы прадстаўляліся спісы усіх тых, хто пастаянна прыхвае тэ, а таксама дачнікаў. Зараз старасты вёсак і дэпутаты Камянкоўскага сельвы-канкама працягваюць працу па інфарма-ванні насельніцтва па пытаннях збору смецця. Міні-папігоны, раней размешчаныя на тэрыторыі сельсавета, зараз закрыты і рэкульціваныя. РУП «Уздзенская ЖКГ» штотыднёва па серадах праводзіць работы па ачысціцы кантэйнераў ад цвёрдых быта-

вых адходаў. Скаргаў па пытаннях іх выва-зу і ачысціцы кантэйнераў у сельвыканкам, райвыканкам не наступала.

На 20.01.2012 года ў Камянкоўскім сель-скім Саеве заключана 557 дагавораў на вываз цвёрдых бытавых адходаў, 120 чала-век адмовіліся ад прадастаўлення паслу-га зборы і вывазе смецця.

Грамадзянін Пратасевіч С.В. заключыў дагавор на збор і ўтылізацыю цвёрдых бы-тавых адходаў. Зараз у дачыненні да асоб, якія адмовіліся ад заключэння дагавораў па зборы і ўтылізацыі цвёрдых бытавых адхо-даў, РУП «Уздзенская ЖКГ» рыхтуюцца матэрыялы для звароту ў суд».

Сяргей РАСОЛЬКА.

ЗА МІНУЛЫ ГОД БЕЛАРУСАЎ СТАЛА МЕНШ НА 15,8 ТЫС. ЧАЛАВЕК

Паводле паярэдніх звестак, колькасць насельніцтва Беларусі на 1 студзеня 2012 года склала 9 млн 465,4 тысячы чалавек, паведамліў рэдакцыі ў прэс-службе Нацыянальнага статыстычнага Камітэта.

За 12 месяцаў мінулага года насельніцтва краіны зменшылася амаль на 16 тысяч чалавек. Коль-касць жыхароў за мінулы год павялічылася толькі ў Мінску адра-зу на 20,9 тысячы чалавек — 1 млн 885,1 тысячы на пачатак гэтага года. У астатніх рэгіёнах краіны колькасць насельніцтва зменшылася. У выніку на 1 студ-зеня ў Гомельскай вобласці налічвалася 1 млн 429,8 тыс. чала-век, у Мінскай — 1 млн 403,5 тыс., у Брэсцкай — 1 млн 391,5 тыс., Віцебскай — 1 млн 214,1 тыс., Магілёўскай — 1 млн 80,1 тыс., у Гродзенскай — 1 млн 61,3 тыс. ча-лашек. За мінулы год у краіне нарадзілася 109 тысяч 364 дзіцяці, а памерла 135 тысяч 99 чалавек. За 2011 год было зафіксавана 86 тысяч 785 шлюбав, што ажно на 9 тысяч 807 шлюбав больш, чым у 2010 годзе.

Сяргей КУРКАЧ.

Общество с ограниченной ответственностью «Интехстрой», зарегистрированное решением Минского горисполкома от 17 июля 2003 г. № 1183 (регистрационный номер № 100980743), расположенное по адресу: 220002, Республика Беларусь, г. Минск, ул. Сторожковская, дом 8, помещение 9, принимавшее участие в строительстве крупнопанельного пятиэтажного 9-этажного многоквартирного жилого дома № 8 (по генплану) по ул. Матусевича (микрорайон «Масквошвина-5») в городе Минске (режим работы: понедельник-пятница с 9.00 до 17.30, обеденный перерыв с 13.00 до 13.30).

- Информация о проекте строительства:**
1. **Цели проекта:** строительство жилого дома.
  2. **Задачи строительства:** отсутствуют.
  3. **Сроки реализации строительства:** август 2011 года – сентябрь 2012 года.
  4. **Сведения о прохождении государственной экспертизы:** заключения ДРУП «Госстройэкспертиза по г. Минску» от 20.04.2011 № 326-60/11 и от 14.05.2011 № 331-60/11.
  5. **Сведения о месте нахождения строящегося дома и его характеристики:** строящийся жилой дом будет располагаться в микрорайоне Чижовка по ул. Ауэзова и иметь следующие характеристики:
    - серия дома: М 111-90;
    - количество квартир: 132, в том числе 57 однокомнатных, 57 двухкомнатных, 18 трехкомнатных.
    - количество подъездов: 1;
    - количество этажей: 19;
    - остекление лоджий: да;
    - технический этаж – да;
    - лифт – да;
    - помещения для стоянки и хранения автомобилей и мотоциклов – нет;

ПРОЕКТНАЯ ДЕКЛАРАЦИЯ объекта «Строительство многоквартирного жилого дома по ул. Ауэзова, 8»

- погреб – да (во всех квартирах первого этажа);
  - кладовые – да (в трехкомнатных квартирах);
  - помещения для размещения штатных работников товарищества собственников – да;
  - магазины, другие помещения – нет;
  - объекты недвижимости, связанные с многоквартирным жилым домом, относящиеся к нему в соответствии с проектной документацией на данный дом и расположенные на одном земельном участке, предоставленном для его строительства, включая элементы инженерной инфраструктуры, озеленения и благоустройства, в том числе стоянка, иные отдельно стоящие объекты для целевого использования многоквартирного жилого дома, стоимость или частичная стоимость строительства которых включена в цену договора создания объекта долевого строительства: внутриквартальные инженерные сети электро-, тепло-, водоснабжения, канализации, связи, телефакции, радиодификации; объекты благоустройства и озеленения территории, повышеннiя насосная станция.
- Для заключения договоров создания объектов долевого строительства в данном многоквартирном жилом доме предлагается 12 (Двенадцать) квартир, а именно:**
- 3 (Три) трехкомнатных квартиры площадью 78,05 кв.м. каждая по цене одного квадратного метра в размере 7 500 000 белорусских рублей (номера квартир 41, 48, 55);

- 4 (Четыре) двухкомнатных квартир площадью 60,56 кв.м. каждая по цене одного квадратного метра в размере 7 700 000 белорусских рублей (номера квартир 42, 46, 49, 53);

БОЛЬШ ЗА ТЫСЯЧУ ЖЫЛЫХ ДАМОЎ ДЛЯ ЧАРГАВІКОЎ БУДЗЕ ПАБУДАВАНА СЕЛЬГАСАРГАНІЗАЦЫЯМІ З ДАПАМОГАЙ ДЗЯРЖАВЫ

На пытанні карэспандэнта газеты «Звязда» адказвае начальнік упраўлення жыллёвага будаўніцтва і інжынернага кантролю ААТ «Белаграпрамбанк» Вера ЦЫГАНКОВА.

— Для далейшага становага развіцця ўсёс і маленчкіх населеных пунктаў Беларусі мясцовым сельскагаспадарчым арганізацыям трэба ствараць якасныя ўмовы жыцця для сваіх работнікаў. У першую чаргу гэта датычыцца жыллёвага пытання маладых спецыялістаў. Як вырашаюцца гэтыя праблемы фінансаваннем будаўніцтва жылля ў сельскай мясцовасці з удзелам Белаграпрамбанка?

За льготныя крэдыты Белаграпрамбанка ў Беларусі на ўсёцы было пабудавана больш за 69 тысяч жылых дамоў агульнай плошчай 5,5 млн квадратных метраў жылля.

— Наш банк з'яўляецца адзінай фінансавай устаноўкай краіны, якая ажыццяўляе льготнае крэдытаванне жыллёвага будаўніцтва для сельскагаспадарчых арганізацый і іншых юрасоб, што вядуць будаўніцтва жылля на ўсёцы. Па сутнасці, мы выдаём крэдыты арганізацыям, якія потым размеркаваюць гэтыя грошы на жыллёвае будаўніцтва ў іх мясцовасцях чаргавікоў, у тым ліку маладым спецыялістам, а таксама прадстаўніцтвам сацыяльна-культурнай сферы.

— Колькі жылля з дапамогай вашых ільготных крэдытаў плануецца пабудавана ў сельскай мясцовасці сёлета?

— Штогод аб'ём ільготных крэдытаў, які даецца банкам на гэтыя мэты, вызначаецца ўрадам нашай краіны. На бягучы год прынята адпаведная пастанова Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь № 1788 ад 30 снежня 2011 года. Згодна з гэтай пастановай сёлета сельскагаспадарчым арганізацыям неабходна пабудавана і ўвесці ў эксплуатацыю 1020 жылых дамоў (кватэр). Белаграпрамбанку для фінансавання жыллёвага будаўніцтва неабходна выдаць сёлета юрасобам 307,7 млрд рублёў ільготных крэдытаў.

— Сума не вельмі вялікая. А колькі крэдытаў на жыллёвае будаўніцтва банк выдаваў раней?

— З моманту выхаду Указа Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 2 верасня 1996 года №346 «Аб некаторых мерах па развіцці жыллёвага будаўніцтва на сяле», г.зн. за 15 з лішнім гадоў банкам на фінансаванне праграмы жыллёвага будаўніцтва выдана больш за 6,4 трыльёна рублёў ільготных крэдытаў. У мінулыя 5 гадоў аб'ёмы такога льготнага крэдытавання нашым банкам былі істотна большыя, чым прадугледжана на бягучы год. Так, у 2007 годзе сельскагаспадарчым арганізацыям было дадзена ільготных жыллёвых крэдытаў на суму больш за 800 млрд рублёў, а, напрыклад, у 2009 і 2010 гадах штогод на будаўніцтва жылля накіравалася больш за трыльён рублёў, летась — 785 млрд рублёў.

Увогуле за мінулыя 15 гадоў, па лініі льготнага крэдытавання Белаграпрамбанкам, у сельскіх населеных пунктах арганізацыямі было пабудавана больш за

НА ЗЯМЕЛЬНЫХ АЎКЦЫЁНАХ САБАТАЖ УЖО НЕ ПРОЙДЗЕ

Дзяржмамаёмасці плануе ўвесці новую норму ва ўказ № 232, які рэгулюе агульныя падыходы і правілы правядзення аўкцыёнаў і конкурсаў у Беларусі, паведаміў рэдакцыі намеснік старшыні Дзяржаўнага камітэта па маёмасці Андрэй ГАЕУ.

Сэнс новаўвядзення заключаецца ў тым, што надобрасумленным удзельнікам аўкцыёнаў задаткі вяртацца не будуць. Пра што тут ідзе гаворка? У апошнія часы сустракаюцца такія выпадкі на зямельных аўкцыёнах, калі некалькі удзельнікаў на таргах максімальна павялічваюць кошт прапанаваных лотаў, а калі аўкцыённік агучвае наступны кошт аб'екта, то па гэтым звышзвышнім ценніку надобрасумленным патэнцыйныя пакупнікі гэты зямельны ўстакаў ужо не набываюць. У такіх выпадках лічыцца, што аўкцыён не адбыўся. Ніякай адказнасці за сваю дзейнасць на аўкцыёне надобрасумленным пакупнікі да гэтага часу пакуль не неслі. А ў выніку рэальныя удзельнікі аўкцыёнаў не набывалі на таргах неабходную нерухомую маёмасць. Выканаўчы камітэт неслі пэўныя выдаткі на правядзенне такіх пустых аўкцыёнаў.

Па новай норме самыя актыўныя удзельнікі таргоў ужо не змогуць адмовіцца далей удзельнічаць у аўкцыёне, бо ў гэтым выпадку прапанаваныя ім вяртаць надобрасумленным удзельнікам задаткі. Акрамя таго, новай нормай запланаваана павялічыць памер задатку да 20% ад стартавага кошту прапанаванага лота, выстуленага на аўкцыён.

Сяргей КУРКАЧ.

дах, тэхнічны пашпарт на жылёе памяшканне, пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі дома, копія рашэння аб згодзе на перавод доўгу юрасобы, якая будавала дом, даведка аб тым, што грамадзянін сапраўды жыве ў гэтым доме, і іншыя.

— Ці дзейнічае ў гэтым выпадку сістэма паручальства?

— Банк можа разглядаць магчымасць пры перакладзе доўгу на суму да 50 млн рублёў прадстаўленню ў заклад толькі жыллага дома. Пры суме звыш 50 млн рублёў дадаткова патрэбныя яшчэ не менш за два паручальцы. Калі ў крэдытаарымальніка не хапае уласнага даходу для абслугоўвання льготнага крэдыта, то прадугледжана выкарыстоўваць паручальства працаздольных членаў яго сям'і, даходы якіх ўлічваюцца пры вызначэнні сукупнага даходу сям'і.

— Як хутка можна ажыццявіць перавод такога доўгу з арганізацыі на чалавека?

— Пры наяўнасці папярэдняй згоды на гэта з боку сельскагаспадарчай арганізацыі і неабходнага пакета дакументаў з улікам плацежздольнасці крэдытаарымальніка і даручальнікаў банк на працягу 10 дзён прымае рашэнне аб пераводзе доўгу на льготны крэдыце з юрасобы на грамадзяніна.

— Колькі ў гэтым выпадку сям'я будзе плаціць па крэдыце?

— Умовы абслугоўвання льготных жыллёвых крэдытаў пры пераводзе доўгу ад юрасобы грамадзяніну застаюцца раўняснымі. Такі крэдыт даецца на тэрмін 40 гадоў, лічыцца з даты атрымання крэдыта арганізацыяй, пад 3 працэнты гадавыя. Пагадненне крэдытаў грамадзянін ажыццяўляецца роўнымі долямі па месцах жытця па працэнтах, так і па асноўным доўгу.

— Ці падтрымліваецца дадаткова пабудаваным дзяржавай пры абслугоўванні такіх крэдытаў пэўнымі катэгорыямі грамадзянін?

— Шматдзетныя і маладыя сям'і пры пераводзе такіх пазык на сябе маюць усе адпаведныя

За 7 гадоў амаль 2 тысячы сям'яў у сельскай мясцовасці перааформілі службавыя новыя жыллы разам з пераводом ільготных крэдытаў на сваё імя.

льготы па атрыманні фінансавай дапамогі дзяржавы пры пагадненні з банкам, якім пабудаваныя дамы выдзелены для пражывання. Пасля пераводу доўгу па льготным крэдыце на фізічную асобу гэтыя жыллы пераафармляюцца са статусу службавых на статус прыватнай уласнасці. Разам з тым, такое жыллё будзе і надалей знаходзіцца ў закладзе банка да поўнага пагашэння грамадзянінам ільготнага крэдыта, які на працягу тэрміну пагашэння крэдыта таксама не мае права гэтыя жыллы прадаваць.

— У чым заключаецца працэдура пераводу доўгу ад юрыдычнай арганізацыі на грамадзяніна? Раскажыце нашым чытачам пра гэта.

— У першую чаргу трэба спачатку атрымаць згоду на такіх дзеяннях з боку сельскагаспадарчай арганізацыі, якая першапачаткова атрымлівала льготны крэдыт. А банк далей дае сваю згоду пасля ацэнкі плацежздольнасці непасрэдна крэдытаарымальніка, які потым будзе пагаджаць крэдыт.

Для падрыхтоўкі пакета дакументаў будучы крэдытаарымальнік звяртаецца ў мясцовае аддзяленне банка, дзе яму дакладна растлумачаць, што трэба мець на руках. Гэта наступныя дакументы: пашпарт крэдытаарымальніка, даведка аб дахо-

— Як актыўна сельскімі жыхарамі такія льготныя крэдыты пераафармляюцца на сябе?

— У адпаведнасці з Указам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 30 жніўня 2005 года № 405, за гэтыя гады льготныя крэдыты па службовым жыллі ў Беларусі перааформіла 1871 сям'я на агульную суму 78,8 млрд рублёў.

— Заўважу, што працэнт пераводу доўгу на прыватную асобу невялікі. А ў чым прычына?

— На гэта ёсць дзве асноўныя прычыны.

Па першае, крэдыты пераафармляюць, галоўным чынам, па тых жылых дамах, якія былі пабудаваны раней. У гэтым выпадку абслугоўванне крэдыту будзе не такім цяжкім, як па новых дамах, кошт якіх вышэйшы ў параўнанні з коштам тых дамоў, што будаваліся два-тры гады таму.

Па-другое, варты ўлічыць, што гэта не абавязак арганізацыі, а яе права, таму не ўсе ўладальнікі службавога жылля згаджаюцца на перавод такой пазыкі на грамадзяніна. У першую чаргу гэта датычыцца тых населеных пунктаў, якія знаходзяцца недалёка ад раённых і абласных цэнтраў краіны.

Сяргей КУРКАЧ.

КРЫНІЦА ВЕРЫ

У вёсцы Палькавічы Магілёўскага раёна асвятлілі праваслаўны храм у гонар Святой Тройцы.

Яго будаўніцтва вялося на ахвяраванні вернікаў і доўжылася больш за дзвядцят гадоў. Абрад асвячэння правёў епіскап Магілёўскі і Мсціслаўскі Сафроній. Палькавічы найперш вядомыя сваёй крыніцай. На Вадохрышчэ тут стаіць вялізная чарга па святу ваду, і ў любы сезон людзі акупаюцца ў купель.

Ілона ІВАНОВА.

КАБ ДАХ НЕ ЗНЕСЛА

— Пры будаўніцтве льготнага жылля на ўсёцы самае частае парушэнне, якое зафіксавана летась у ходзе праверак спецыялістамі інспекцыі Дэпартамента Дзяржбуднагляда па Гомельскай вобласці — гэта дрэнна выкананы цагляны мур з сілікатных блокаў, — расказвае намеснік начальніка Франц ДАНЦЭВІЧ.

— Шво значна перавышчае дапушчальныя нормы. Гэта нябачны дэфект, тым больш што потым зараўноўваецца ўсё тынкаючы і спажывец можа не зададацца, але ж такія дэфекты сустракаюцца часцей за ўсё ў нашай практыцы: 216 парушэнняў з выўлёжэння 2455 за мінулы год. Таксама даволі часта мы сустракаем пастаўленне з парушэннямі вокны і дзверы. Яшчэ характэрны брак пры выкананні дахахавых работ. Мацаванне кроквеннай сістэмы ці адсутнічае, ці выканана няякасна. Дарэчы, на тэрыторыі Гомельскай вобласці моцныя ветры — нярэдка прыродная з'ява. Названае парушэнне можа прывесць да сумнага выніку, як гэта было некалькі гадоў таму, калі дахі з дамоў зніклі. Да таго ж правяраем заўсёды, ці ўстаноўлены супрацьветравыя клямпы. Акрамя таго, сустракаемся і з парушэннямі пры мантажы бетонных і жалезабетонных канструкцый.

Дарэчы, для падрадчыкаў, якія дапусцілі брак пры будаўніцтве дамоў па льготных крэдытах, такія парушэнні толькі заўважаны не заканчваюцца. Спецыялісты інспекцыі Дэпартамента Дзяржбуднагляда спачатку абавязваюць выправіць знойдзеныя дэфекты ў пэўны тэрмін (звычайна гэта 7-10 дзён), а потым падрадчык зноў трымае

ЛАД ЖЫЦЦЯ СЯЛЯН МЯНЯЕЦА: У ІХ НОВАЕ ЖЫЛЛЁ, ДЗЕ КАМФОРТ І ЎСЕ ВЫГОДЫ

Гаспадары Святлана і Вячаслаў Савельевы саўсёды марылі пра вялікі і камфортабельны дом.

Шматдзетныя Савельевы і іх вялікі дом

Вуліцу Петрапаўлаўскую ў аграгарадку Вішоў Бялыніцкага раёна засыпала снегам. Яна атрымала сваю назву ад праваслаўнай царквы, на супраць якой узведзены сучасны сельскі катэдры. У некалькі разоў выстраіліся акуратыны бела-жоўтыя двухпавярховыя домікі і хлявы з блокаў, з аднолькавымі бела-ружовымі агароджамі.

Адзін з дамоў, № 12, усё ж адрозніваецца ад суседзяў яркімі колерамі. Дзверы і шыбы пафарбаваны ў гэтым доме фіялетава-чэрным. Так вырылі гаспадары: маўляў, каб было цікавей жыць. Пад дахам — вялізныя ледзяшы, а ў вокнах — зялёныя расліны на фоне карунаквых фіранак. Гаспадар Вячаслаў тэрмінова дае корм птушцы і цягне за сабой маладую сабаку Багіру, хоць яна, падаецца, крыху пакрыўдзілася за вымушаную «ізаляцыю» ад прыёмнай кампаніі.

У вялікім доме жыве сям'я Савельевых — Вячаслаў, Святлана і пяцёра дзяцей. Вячаслаў 36 гадоў, ён працуе ў Бялыніцкім СВК «Калгас «Радзіма» жывёлаводам. Яго 34-гадовая жонка — дзярка, яе цяпер яна даглядае дзіця. Паліне толькі 8 месяцаў, але яна ціхенька сядзіць у матулі на руках (які і належаць дзяткучыны — уся ў ружовым) і цярпець маленькімі пальчыкамі гузікі ў выглядзе сардэчак на ўласнай кофце. Бацькі вельмі хацелі дзяткучынку, і яна нарадзілася пятай, гэтай хачасілава маладзья сястрычка чатырох братоў.

— У нас цікавая гісторыя знаёмства, — расказвае галава сям'і. — Я нарадзіўся ва ўкраінскім Данбасе, а жонка — у Казахстане. Выйшаўшы на пенсію, мой бацька вырашыў вярнуцца на радзіму ў Беларусь, і бацькі Святланы зрабілі тое ж. Так мы і сустрэліся ў Рагачове: я саватая ў імённа, на другі тыдзень пасля знаёмства. Пажаляліся маладымі і разам жывём ужо 15 гадоў!

Хлопчыкі прыбываюць са школы: шчокі чырванюць ад завірух і марозу. Старэйшыя Сяргей 13 гадоў, Ваня — 10, Ілья — 8, і ўсе разам яны здольныя даглядаць 3-гадовага брата Ягора, і ўсю хатнюю гаспадарку з птушкамі і каровай. Без жывёл шматдзетная сям'я існаваць не можа: бацька апошнім месяцам атрымаў даволі прыстойны заробак — 4 мільёны рублёў, але і гэтага мала для такой колькасці народаў.

Савельевы пераехалі ў Бялыніцкі раён у 2007 годзе. «Радзіма» — вялікая і вядомая сваямі поспехамі сельская гаспадарка, дзе можна за сумленную працу атрымліваць дастойны заробак. Тут яшчэ атрымаваць за дысцыпліну, здаровы лады жыцця і добрае выхаванне дзяцей. Таму «Радзіму» часта называюць «здаровым калгасам» і «асобнай сацыяльнай дзяржавай». Тут маладыя работнікі і прыжыліся.

«Камфорт» і дзве цёплыя прыбырліны

Савельевы спачатку жылі ў звычайным доме, але потым, з нараджэннем дзяцей, перасяліліся ў двухпавярховы катэдж з усімі выгодамі.

— Калісьці ў нас на Гомельшчыне быў дом — простая драўляная хата, — узгадвае Святлана. — Калодзжэ — за сотню метраў. Усе выгоды да дары. Печка тэплі. А тут усё ёсць! Газ, ацяпленне, вада — халодная і гарачая, і цёплая прыбяральна — мара кожнага селяніна. Нават дзве прыбырліны: у нас свая, у дзяцей на другім паверсе — свая.

У ваннай стаіць прадмет першай неабходнасці для жанчыны — пральная машына. У перспектыве будзе і сучасная душавае кабіна. Кухня мае абсалютна гарадскі выгляд, з усёй бытавой тэхнікай.

Тым больш, што Вішоў — добраўпарадкаваны аграгарадок, якія месціцца недалёк ад раёнага цэнтру Бялынічы, і да Магілёва рукой падаць. Савельевы ў адзін голас кажуць, што сваім домам цалкам задаволены. Толькі што на першым паверсе паклілі шпалеры — з прыгожымі кветкамі, якія саі хацелі. Пакуль, у зале няма ніякай мэблі — затое раздолье для цацкі Ягора.

— Не хапае грошай на ўсё, — зусім не скардзіцца, а спакойна расказвае прарэалі жыцця Вячаслаў. — Вось тут сценку паставім, мяккі куток, тэлевізар. Каб усё, як у людзях.

— Ну так цяпер у нас гарадскія ўмовы жыцця атрымліваюцца, — кажа гаспадыня. — У мяне бацька ўсё жыццё на трактары, а маці даміла кароў. Яны ўжо на пенсіі і жывуць у сваім доме — па-вясковому, без выгудаў, без вады. Да нас прыязджаюць і зайдзюсяць: маўляў, зажыліся добра. Але нам сапраўды ёсць куды імкнуцца — не толькі для сябе, але і для дзяцей. Трэба завяршыць рамонт, новую мэблю дакупіць. Камп'ютар ёсць, але пакуль без інтэрнэту... Хоць яшчэ клопатаў!

Дарчы, асобы пакой у доме — з гаварай ацяпляльнай устаноўкай, якая сімвалічна называецца «Камфорт».

Вось толькі халадзільнікі два, для захоўвання прадукцыі ўласнай гаспадаркі. І фрыжарная котка пільна сочыць з-за фіранкі за слоікамі са свежым малаком і яшчэ гарачым пірагом з тварогам. Мую кацянку падабралі на матулінай ферме Савельевы-маладшыя, і цяпер котка — іх адданая кампаньёнка.

Хлопчыкі — гаспадары другога паверха. У асобным пакоі жыве старэйшы Сяргей, яшчэ ў адным — тры яго браты.

— Дом прыгожы, вялікі, месца шмат, — старэйшы сын памятае і іншыя, далёкія ад цяперашняй, умовы жыцця. — Тут зручна, болей прасторы.

Пакоі светлыя, з кананамі і пісьмовымі сталамі для камп'ютараў і выканання хатніх заданняў.

— Мы ў сваіх пакоях прыбраем самі, — хваліцца энергійны Ілья. — Усё ставім на месцы. Кніжкі складаем у скрыні. Падмятам, мяём падлогу. Запраўляем ложи...

— Не ведаю, дзе нашы дзеці ў выніку будуць жыць, — разважае падчас экскурсіі бацька. — Цяпер наш дом камфортам нічым не адрозніваецца ад гарадскога кватэры. Я гэта дакладна ведаю, бо пакуль не жаніўся, жыў у гарадскім кватэры. Так тут нават лепей: можна трымаць сваю гаспадарку і мець натуральныя рухы.

— Пакоі светлыя, з кананамі і пісьмовымі сталамі для камп'ютараў і выканання хатніх заданняў.

— Мы ў сваіх пакоях прыбраем самі, — хваліцца энергійны Ілья. — Усё ставім на месцы. Кніжкі складаем у скрыні. Падмятам, мяём падлогу. Запраўляем ложи...

— Не ведаю, дзе нашы дзеці ў выніку будуць жыць, — разважае падчас экскурсіі бацька. — Цяпер наш дом камфортам нічым не адрозніваецца ад гарадскога кватэры. Я гэта дакладна ведаю, бо пакуль не жаніўся, жыў у гарадскім кватэры. Так тут нават лепей: можна трымаць сваю гаспадарку і мець натуральныя рухы.

Тым больш, што Вішоў — добраўпарадкаваны аграгарадок, якія месціцца недалёк ад раёнага цэнтру Бялынічы, і да Магілёва рукой падаць. Савельевы ў адзін голас кажуць, што сваім домам цалкам задаволены. Толькі што на першым паверсе паклілі шпалеры — з прыгожымі кветкамі, якія саі хацелі. Пакуль, у зале няма ніякай мэблі — затое раздолье для цацкі Ягора.

— Не хапае грошай на ўсё, — зусім не скардзіцца, а спакойна расказвае прарэалі жыцця Вячаслаў. — Вось тут сценку паставім, мяккі куток, тэлевізар. Каб усё, як у людзях.

— Ну так цяпер у нас гарадскія ўмовы жыцця атрымліваюцца, — кажа гаспадыня. — У мяне бацька ўсё жыццё на трактары, а маці даміла кароў. Яны ўжо на пенсіі і жывуць у сваім доме — па-вясковому, без выгудаў, без вады. Да нас прыязджаюць і зайдзюсяць: маўляў, зажыліся добра. Але нам сапраўды ёсць куды імкнуцца — не толькі для сябе, але і для дзяцей. Трэба завяршыць рамонт, новую мэблю дакупіць. Камп'ютар ёсць, але пакуль без інтэрнэту... Хоць яшчэ клопатаў!

Дарчы, асобы пакой у доме — з гаварай ацяпляльнай устаноўкай, якая сімвалічна называецца «Камфорт».

ДРУГАЯ РАДЗІМА — У «РАДЗІМЕ»

— Любы дом трэба даглядаць і да яго рукі прыкладаць, — лічыць Вячаслаў Савельев. — Тут патрэбна гаспадар. Ну і ёсць магчымасць эканоміць: калі мароз мацней — газу і цяпла болей, калі адліга — няма чаго паліць драма. Таксама падклілі і падмазлі, каб не было ніводнай шчыліны і цяпло не выходзіла. Гэта ж усё нашы гро-

шы, сямейны!

Паўмільёна за парадак і прыгажосць

У ванным пакоі стаіць скрыня з нейкімі цёмнымі таямнічымі ключамі. Аказалася, што тут нічога ядомга: гэта кветкі, якімі ў сезон знакаміты падворак сям'і Савельевых.

— У нас з ранняй вясны і да восеньскіх марозаў — прыгажосць на падворку, — запэўнівае, глядзячы на снег навакол, Святлана.

Гэта ў дадатак да маладога саду, дзе тры дзясяткі розных плодowych дрэваў. Дом у кветках, вакол якога заўсёды парадак, прынес у апошнім сезоне прыбытак сям'і — паўмільёна рублёў за першае месца ў мясцовым спаборніцтве.

Намеснік старшыні СВК «Калгас «Радзіма» Міхал СКУСАЎ гаворыць, што з 2007 года ў гаспадарцы пабудавалі 60 сучасных сельскіх дамоў. Для таго, каб тэрыторыя вакол новых дамоў выглядала належным чынам, а не як непрыябная пустаца з аднолькавымі пабудовамі і амаль без расліннасці (як гэта часам месцамі здараецца), у «Радзіме» зрабілі спецыяльны конкурс, які праводзіцца ўжо

тры гады. У гэтым годзе перамаглі Святлана і Вячаслаў Савельевы. Яны атрымалі пераможцаў і пераможцаў у сваёй катэгорыі.

— Адна з нашых пераваг у тым, што мы імкнёмся будаваць гаспадарчым спосабам. Гэта вялікая карысць для гаспадаркі. Па-першае, у некалькі разоў танней. А яшчэ лепей, бо тым жа на каго крэдытаваць: калі дапусціць брак — то гэта сваім людзям, лічы — самому сябе.

Аляксандр Лапацэнтаў — ваважаны чалавек, ён больш за 30 гадоў узначальвае «Радзіму», прывёў гаспадарку да поспеху. Ён добра ведае, што сёння патрэбна селяніну.

— За час майго кіравання мы ніводнага дома не пабудавалі для людзей без 100% камунальных выгод, — запэўнівае старшыня. — Гэта адна з умоў, за якія мы заўсёды змагаемся. Вечная сялянская вайна, каб зручна будаваць мяжу паміж гарадамі і вёскай. І гэта доўжыцца бясконца. Таму што ўсе прызычальнікі, што калі ты селянін, то павінен быць у гумавых ботах, ад цемры з шчыраваць, калодчары, насіць ваду, выкідаць гной... А гэта няправільна!

Вялікая жыллёвая розніца

Намеснік старшыні Бялыніцкага райвыканкама Андрэй ЕРАШЭНКА куріруе сферу будаўніцтва ў раёне: паводле яго слоў, на Бялыніччыне пабудавалі больш за паўтысячы новых сялянскіх дамоў.

— Праекты розныя, але асноўны напрамак — гэта максімальныя выгоды для селяніна, каб чалавек, якія адпрацаваў у полі, мо памыцца, перапрапрацтва, адпачыць — зручна і без праблем.

Андрэй Пятровіч не адмаўляе, што з праектамі і якасцю будаўнічых работ узніклі праблемы, але ўсё іх імкнуліся вырашаць: у тым жа Вішоў ёсць вуліца, дзе можна працягнуць гісторыю найноўшага будаўніцтва на сяле — ад невялікіх катэджаў з чарапнічымі дахамі да цяперашніх камфортабельных прасторных дамоў, як у тых жа Савельевых.

— Я сам родам з Вішоў, мне падаецца добрым, што лад жыцця сялян мяняецца ў лепшы, сучасны бок, — не мае сумненняў прадстаўніц раёнай улады.

Праўда, летась з-за вядомых эканамічных цяжкасцяў і абмежаваннасці ў крэдытных рэсурсах планы жыллёвага будаўніцтва на сяле не ўдалося выканаць: з 51, што былі запланаваны, пабудаваны толькі 34 домікі. — Увогуле патрэба ў сельскім жыллёвым будаўніцтве ў Бялыніцкім раёне ёсць, — гаворыць Андрэй Ерашэнка. — Але фінансавая праблема не дае разгарнуцца. На сёлета

ЖАНОЧЫ «СТЫЛЬ»

Мастацтва ствараць

Што ёсць у Папы Рымскага, Мітрапаліта Мінскага і каралевы Англіі?

Унікальнае старажытнае рамясто драўнянай скані на Гомельшчыне адраджаюць некалькі майстроў-энтузіястаў. Вырабленія імі незвычайныя па прыгажосці карункавыя ўзоры можна ўбачыць, напрыклад, на пісьмовых прыладах у сусветных кабінетах дзяржаўных і рэлігійных дзеячў, а цяпер — і ў палацы Румянцавых-Паскевічаў.

Святлана і Тацяна Дзідкоўскія са сваімі работамі.

«Сожскія карункі» зрабілі гомельскія майстры Вячаслаў Цесля, Сяргей Кузьменка, Тацяна і Святлана Дзідкоўскія. Усе яны нагадваюць пра чалавека, які, можна лічыць, рамясто наню стварыў. Уладзіміра Цякунова ўжо няма на гэтай зямлі, але нават спосаб своеасаблівай тэхніцы драўнянай філіграні часцей за ўсё знаёмым завецца «цакуноўкай» або «гомельскай сканю», «сожскай сканню». Гавораць, што ў XV стагоддзі разьбяр Амвросій Тройкі ўпрыгожыў габлюшкіма (стружкы з дрэва) аклад абразы з самшыта, які зараз экспануецца ў Загорскім мастацкім музеі-запаведніку. Аднак з часам гэтая тэхніка была забыта. Унікальнае мастацтва ўразаў Уладзіміра Цякунова, і ён вярнуў да жыцця тэхніку. Зараз у свеце існуе адзіная школа скані, і знаходзіцца яна ў Гомелі, а работы мастакоў крывацуюца попытам не толькі ў Беларусі, але і замежных калекцыянераў.

Валіяціна Цякунова, удава самадзейнага мастака, расказвае, што мужа, вынаходніка СССР, заняцця рамяством у 1990 годзе прымусліла цяжка анкалагічная хвароба. З-за яе ён больш не мог працаваць на гомельскім заводзе пускавых рухавікаў. — Я тады грошы на мзбю збірала. А Валодзя сказаў: купляем фрэзерны станок. Гэта ж 5 тысяч рублёў, валіяціны грошы на той момант! Кажы: ён нам будзе прыносіць прыбытак. У мужа быў невялікі куток на кухні, дзе ён і пачаў рабіць маленькія скрыначкі, якія спачатку ўпрыгожваў металічнымі стружкамі, а потым — пасля таго, як мы спілавалі ў двары дрэ-

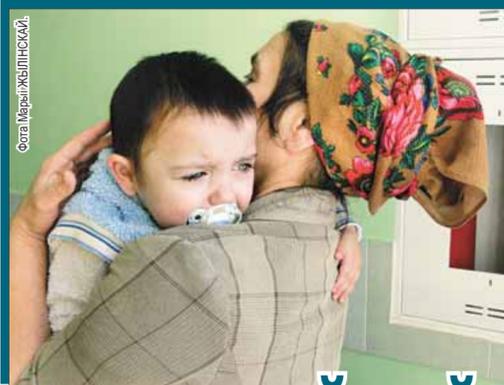
жыцці круты паварот, калі я з двамі дзецьмі апынулася, што называецца, у чыстым полі. Паколькі на настаўніцкую зарплату пражыць вельмі цяжка, я выратавала матэрыяльнае становішча самі. Адна часова атрымала другую вышэйшую адукацыю — практычнага псіхалага. Аплаціла яе за кошт заробку на скані. Падпрацоўка па-ступова прывяла мяне да галоўнай справы жыцця. Я цяпер і псіхалаг, і педагог, і сканню займаюся — з дзецьмі ў тым ліку. Складана было асвойваць станок — навучніца вырабляць неабходную стружку. Гэта потым з яе атрымліваецца ўзор, які ідзе сам па себе — знутры. Відаць, гэта маё рамясто.

Што тычыцца тэхнікі, гавораць майстры, — тут важныя ўсе дробязі. Напрыклад, першапачаткова драўніна павіна быць гэўнай якасці, гэўнай сухасці. Дэталь, выразаная на станку, паляраднае сартуюцца. З нарыхтаванай стружкы спецыяліст працуе пілэнтам, выкарыстоўвае розныя шкідныя вадкасці — лякі, напрыклад. Пад кожную майстроў быццам адны і тыя ж дэталь, а творы атрымліваюцца розныя, і стэль у кожнага свой... Абразы, пісьмовыя прыборы, апараты, кітоты, талеркі, гадзіннікі, якія велькідныя — і гэта далёка не ўсё, што можна ўпрыгожваць сканню. Майстры расказваюць, што традыцыйна робяць вырабы на плоскай аснове, але ж самай складанай лічыцца так званая аб'ёмная, празрыстая скань. Ажурныя дэталь замацоўваюцца паміж сабой, а яна на аснову. Па сутнасці, атрым-

Работы Вячаслава ЦЕСЛІ.

Шчыра здзівілася, калі на адным з фрэзерў ў інтэрнэце, дзе абмяркоўваліся вырабы гомельскіх майстроў драўнянай скані, прачытала разважаны нахвалі: «А што тут складанага — ножымак стружку нарэзаць. Ці з паперы накруціць...» А я паспрабуе! Ірына АСТАШКЕВІЧ. Фота аўтара.

3 БАТАРЭЙКАЙ УНУТРЫ

Па меншай меры, каля двух соцень дзяцей становяцца на працягу года інвалідамі па недаглядзе дарослых. Штогадо ў Дзіцячы хірургічны цэнтр трапляюць ад 200 да 300 маленькіх пацыентаў з усёй рэспублікі. Многія застануць прывязанымі да ляжэбнай устанавы на многія гады. Але, на жаль, ніякія сучасныя метады аказання экстрэннай дапамогі і лячэння не здольныя аднавіць здароўе страўніка-каша-кішачнага тракту. Праглынутая батарэйка або выпіты «Крот» — гэта імгненны інваліднасць.

туральным шляхам. Страўнік і кішка здольныя скарачацца і нібыта «хвіляцца» ад уколаў, што спрыяе павароту іголькі тупым канцом наперад. Калі самастойны выхад немагчымы, выдаленне адбываецца эндаскапічным шляхам. «Пад агульным наркозам праз ротавую поласць уводзіцца зонд, асначаны святлаводам, што дазваляе нам бачыць усё адзельна страўнікава-кішачнага тракту каля да 12-персанай кішкі, — тлумачыць урач прыёмнага аддзялення ДЦХ Сяргей ПУНІНСКІ. — Зонд дазваляе ахапіць іншароднае цела і выцягнуць яго. Манеты, шарыкі проста выдалюцца, і ад нас больш нічога не патрабуецца. Аднак калі мы кажам пра тыя ж батарэйкі, якія вылікаюцца апёк слізвістай, то тут аднаго выдалення недастаткова. Справа ў тым, што на месцы апёку заўсёды фарміруюцца грубы рубцы. Наша заданя з дапамогай спецыяльных прырацтваў дабіцца таго, каб рубец стаў як мага больш эластычным і як мага менш звужаў ці перакрываў стрававод, бо інакш ежа не зможа праходзіць па ім... У цяжкіх выпадках выконваецца ў нас і такая аперацыя, як бужываранне, калі з дапамогай эластычнага зонда мы прымушова пашыраем прасвет стрававода. Такія працэдурныя могуць выконвацца шматразова на працягу некалькіх гадоў. Часам і гэтага недастаткова, каб дабіцца стабільнага пашырэння. Тады выконваецца гастрастамія — палосная аперацыя з установай зонда, па якой ежа будзе накіроўвацца адразу ў страўнік, абмяночкі стрававод.

Пакуль матуля «на хвілінку» адбегла на кухню, 2-гадовай Лёша знайшоў спосаб, як пакаштаваць змеціва з прыгожай бутэчкі «Фанта»... Адкуль тым маладзец, што ў такіх (ці прыкладна такіх) бутэчках мамы могуць захоўваць вадкасці, якія змяшчаюць аміяк, гашаную і нягашаную вапну, «вадка» шкло, каўстучную соду, сродкі для ачысці каналізацыйных труб, мыцця вокнаў, пральныя парашкі ды растваральнікі для фарбаў?..

Пакуль матуля 3,5-гадовай Варвары загаварылася па тэлефоне, дзю-чынкі праглынула маленькі дыскавыя батарэйкі з кітайскага цацканага мабільніка. Дзіця атрымала цяжкі апёк стрававода. Наогул дыскавыя, 2-сантыметровыя ў дыяметры батарэйкі даволі часта не трапляюць у страўнік, а затрымліваюцца ў страваводзе. Тут яны вельмі хутка прылягаюць да слізвістай і вылікаюць найбольш электрахімічны апёк, наскрозь працякуюць стрававод, а ў некаторых выпадках і блізка да яго трахею. Дзецям з такімі траўмамі выконваюць складаныя, шматэтапныя і шматлікія аперацыі са шлунчым кровазваротам, але і яны не могуць вярнуць ранейшага здароўя... Паводле слоў дацэнта кафедры дзіцячай хірургіі Беларускага дзяржаўнага медыцынскага ўніверсітэта, кандыдата медыцынскіх навук Юрыя ГРЫНЕВІЧА, калі ў сямі і ёсць дзіця ва ўзросце да 5 гадоў, у кватэры наогул не павіна быць ніякай агрэсіўнай хіміі і цацак не па ўзросце. «Маці лічыць, што калі яны шчыльна зачынілі шафу, скавалі падалей небяспечную «хімію», то адмежавалі дзіця ад непрыемнасцяў. Але ўрачэбная практыка паказвае, што рана ці позна малое адшуквае прывабнае бутэчку з атрутным рэчывам і абавязкова пакаштае, паколькі гадоўны спосаб азнамялення малых з навінкамі — спроба на зуб».

Агрэсіўныя шчылачы, той жа «Крот», дый шраг іншай хіміі абавязкова павіна выпускацца ў дробнай упакоўцы, каб іх не трэба было захоўваць ніводнага дня, — кажа і паказвае жудасны фота апёку слізвістай у маленькіх пацыентаў загадчыца прыёмнага аддзялення Дзіцячага хірургічнага цэнтры Вольга ЗАГАЛЬСКАЯ. — Але чамусьці ніхто не ўзімае перад вытворцамі бытавой хіміі гэтае пытанне... Больш за тое, такая вадкасць, як «Крот», павіны выпускацца ў такой тары, каб яе было відаць «няўзброеным вокам» і каб гэтая тара адкрывалася не так лёгка, як сродка для мыцця посуду... Другі важны момант — бацькоўская адказнасць. Ёсць дзеці, якія то кіпнем абалюцца, то атруту выпіюць, то іголку праглынуць. Але ж хіба іх саміх мы павіны вйнаваць у гэтым?.. У нас ёсць дзеці, якія перанеслі не адну аперацыю, але дыхаць, есці, піць, жыць, як раней, ужо не будуць... А ўсё таму, што бацькі не глядзяць за дзецьмі, не правіляюць пўнай насыражанацы, і самае страшнае — не нясучь ніякай адказнасці за тое, што зрабілі здаровага інваліда... Трэба мець на ўвазе, што калі малое «з'ела» невялікі, да 1,5 см ў дыяметры, правільнай формы прадмет (за выключэннем батарэек), то праз 3-4, максімум 10 дзён ён выйдзе самастойна. Калі ж іншароднае цела мае грані, якія могуць пашкодіць слізвіцу, патрабуецца тэрміновая шпіталізацыя і назіранне ўрачоў. Цікава, што востраканечныя целы (звычайныя іголькі, напрыклад) у абсалютнай большасці выпадкаў маюць усе шанцы выйсці на-

Усе глытаюць, усё глытаюць У медыцынскай практыцы вядомыя выпадкі наўмыснага увядзення ў страўнікава-кішачны тракт іншародных целаў людзьмі, якія займаюцца кантрабандай незаконных лекаў, наркотыкаў, ювельных вырабаў або іншых забароненых і каштоўных прадметаў. Пашываннае рызыка траплення ў такую сітуацыю існуе і ў тых, хто карыстаецца няякаснымі зубнымі пратэзімі, у старых са зніжэнным інтэлектам, пўзным захаваннем, і ў тым ліку псіхічным, а таксама ў людзях, якія злоўжываюць спіртнымі напоямі, сядзельнымі і снатворнымі прэпаратымі. У «групе рызыкі» і падлеткі, якія здзяйсняюць суіцідальныя спробы з дапамогай тых жа лекавых прэпаратаў. Аднак найбольшую трывогу ў медыцыну вылікаюць сітуацыі, калі дзеці ва ўзросце да 5 гадоў застаюцца без належнага нагляду і трапляюць у бяду.

Першая дапамога Калі дзіця выпіла нейкую «хімію», тэрмінова вылікайце «хуткую дапамогу». А пакуль яна едзе, дайце дзіцяці столькі вадкасці, колькі яна можа выпіць. Можна даваць ваду або малака. Ні ў якім разе нельга вылікаць рвоту: гэта справакуе паўторнае траўмуючае ўздзеянне на слізвіцу стрававода... Калі дзіця праглынула таблеткі, тэрмінова вылікайце «хуткую». Многія лекавыя прэпараты пачынаюць раставарвацца і ўсмоктавацца яшчэ ў ротавай поласці пад ўздзеяннем сліны. Да прыездру урачоў можна даць малака — універсальны супрацьатрутны сродка... Калі дзіця адкусіла наканечнік шклянога градушкі, то тут не патрабуецца ніякага медыцынскага ўмяшання. Сама тры — не такічная, таксічная яе пары. Трапленне ў страўнікава-кішачны тракт, яна не прыносіць асаблівай шкоды арганізму. А шклянкі наканечнік звычайна выходзіць самастойна.

На здымку: гэтымі днямі ўрачы ратавалі 2-гадовага Рэнаціка, які выпіў сродка для чысці труб.

Здарэнне КАТЛЫ НЕ ДАРУЮЦЬ ПАРУШЭННЯЎ ПРАВІЛАЎ

У адзін дзень адбыліся адразу два здарэнні, у якіх фігуруюць ацяпляльныя катлы. Ёсць загінулы і пацярпелы. — У 15.22 у МНС паведамлілі, што ва ўстанове аховы здароўя Бабруйска шпіталізаваны два пацярпелы ў выніку выбуху катла на чвэртым павер'е ў малітоўным доме царквы, размешчанай па вуліцы Арджанікідзе, — паведаміў рэдакцыі старшы інспектар Цэнтру даследаванняў у галіне бяспекі жыццяздзяўненні Міністэрства па надзвычайных сітуацыях Алег Малевіч. — Было ўстаноўлена, што двое непрацуючых грамадзян без пўзнага месца жыхарства прыйшлі ў малітоўны дом, каб іх абгарэлі і накармілі. Скарыстаўшыся выпадкам, бяздомныя вырашылі і памыцца. Спусціўшыся ў падвальнае пампашчынае кацельні, каб нагрэць вады, яны пачалі прапальваць кацёл на чвэртым павер'е самацвятаў вытворчасці, які не выкарыстоўваўся і быў адключаны ад сістэмы ацяплення. З-за адсутнасці цыркуляцый ціску павысіўся і адбыўся выбух. У выніку пацярпелі абодва мужчыны: аднаго апаляко гарачай вадоў (атрымаў тэрмічныя апёкі твару, тулава, канечнасці другой-трэцяй ступеняў 60 працэнтаў цела), другі — тэрмічныя апёкі твару і кісцей рук 4 працэнтаў цела. Сам кацёл падчас выбуху разбурыўся. Двухпавярховы будынак царквы не пацярпеў, цэпалазбяспячэнне не было парушана.

Сяргей ПАСОЛЬКА.

БЕЛАРУСБАНК 90 лет АДКРЫТАЕ АКЦЫЯНЕРНАЕ ТАВАРЫСТВА «АШЧАДНЫ БАНК «БЕЛАРУСБАНК», размешчанае па адрасе: 220050, г. Мінск, вул. Мяснікова, 32, ПАВЕДАМЛЯЕ АБ ПРАВЯДЗЭННІ 7 ЛЮТАГА 2012 ГОДА ПАЗАЧАРГОВАГА АГУЛЬНАГА СХОДУ АКЦЫЯНЕРАЎ У ЗАВОЧНАЙ ФОРМЕ З НАСТУПНЫМ ПАРАДКАМ ДНЯ: 1. Аб унясенні змяненняў у статут ААТ «ААБ Беларусбанк». Акцыянеры ААТ «ААБ Беларусбанк» могуць азнаёміцца з інфармацыяй па пытанні парадку дня і запойніць білетэнь для завочнага галасавання (да 4 лютага), а таксама з рашэннем, прынятым пазачарговым Агульным сходам акцыянераў банка (пасля 7 лютага) па адрасе: г. Мінск, вул. Мяснікова, 32, пак. 704(в). Дата заканчэння прыёму білетэняў — 4 лютага 2012 года. Тэлефоны для давадак: (8 017) 200 15 56, 218 84 73. Ліцэнзія на ажыццяўленне банкаўскай дзейнасці № 1 ад 28.08.2008 г., выдана Нцыянальным банкам Рэспублікі Беларусь. УНП 100325912.

Быць міласэрным... Гэта не значыць быць жаласлівым — паспываў і давай займае сваімі справамі. Не. Напўна, гэта — калі «сваімі справамі» праўляеш міласць да блізкага. І ёсць такія людзі. Сяцёр міласэрнасці яшчэ завуць «белымі анёламі». Белыя яны таму, што носяць белую форму, а анёлы... Магчыма, за рахунцаў прывяцці сваё жыццё справам міласэрнасці. Саюз сястрыцтваў міласэрнасці стварыў у Беларусі Школу для такіх людзей.

— Жаданне дапамагчы павіна спалучацца з умненнем аказваць дапамогу, — кажа Алена ЗЯНКЕВІЧ, Выканаўчы сакратар Саюза сястрыцтваў міласэрнасці Беларускай праваслаўнай царквы. — Сёстры міласэрнасці — не медыцынскія работнікі, гэта жанчыны рознага ўзросту і розных прафесій. Яны прыйшлі ў Царкву і ў свой вольны ад працы і хатніх спраў час аказваюць сацыяльную дапамогу ўсім, каму яна патрэбна. Гэта не прафесіяналы. Яны дапамагаюць ад дзяці і сэрца. Але бывае, што аднаго жадання сэрца не заўсёды хапае. Калі цяжка хворых даглядаць неперадасіна, то можна нават пагоршыць іх стан. Тут патрэбны ўвага, асцярожнасць, веды і навыкі. Менавіта гэтага і не хапала сёстрам міласэрнасці. Спачатку Саюз сястрыцтваў вырашыў праводзіць разавыя курсы па падрыхтоўцы сясцёр. — Курсы мы праводзілі па меры магчымасці, — распавядае Алена Яўгенаўна. — Каб сабраць сясцёр на навучанне, забяспечыць ім раздатачны матэрыял, запраціць кваліфікаванага спецыяліста, нам неабходны былі нейкія сродкі. Мы ад Саюза сястрыцтваў рыхтавалі заявы на конкурсы сацыяльных праектаў і выйгралі гранты. Дзякуючы гэтай падтрымцы мы змаглі запраціць сясцёр міласэрнасці з Германіі і Расіі, а таксама і нашых сясцёр з розных рэгіёнаў Беларусі. Гасцей і

неадэкватных людзей. Спадзяваліся, што свяшчэннік даць блаславенне толькі тым, каго добра ведае. — Людзі ў Царкву прыходзяць розныя, — тлумачыць Алена Яўгенаўна. — Таму нам прыйшлося рабіць такі незвычайны адбор. Мы не можам чалавека, якому самому патрэбна дапамога, адправіць да хворага, старага, дзіцяці замест сядзелкі. Мы ўжо аднойчы сутыкнуліся з такой праблемай. Неяк на курсы да нас прыйшла жанчына з псіхічным захаваннем, якая была ўпўнена, што яна доктар і можа велькіць усіх. Неўзабаве гэтая жанчына патрапіла ў псіхіятрычную клініку... І сёстры кляпаліся пра яе. Мы адказваем за падпечных перад Богам, таму не дазваляем сабе рэкаментаваць неправераных людзей. Мы вельмі асцярожныя нават з людзьмі, якія нядаўна сталі вернікамі. Звычайна яны вельмі эмацыйныя, таму ўсіх і ўся спрабуюць схіліць у сваю веру. Але тут таксама трэба разумець, што кожнаму плоду свой час. Казачь пра Бога і пра душу трэба асцярожна і толькі тады, калі чалавек сам хоча гаварыць на гэтую тэму. Неўзабаве набылі ў школу 15 навучэнцаў. Чатырнаццаць сясцёр і аднаго брата... Ён патрапіў выпадкова. Збіраў дакументы для жонкі і раптам зразумёў, што ён таксама можа калі-небудзь сутыкнуцца з чалавекам, якому спатрэбіцца яго дапамога. Тады ён і вырашыў наступіць у школу. — І мне здаецца, ён зрабіў правільна, — гаворыць Алена Яўгенаўна. — Нядаўна адзін знаёмы патрапіў у бальніцу. Там ён моцна пацягнуў спіну, таму што яму даўшы паднімаць суседа па палаце, які ўвайшоў і не мог самастойна падняцца. А калі ён вёду прымеў, як правільна падняць чалавека, то, магчыма, з яго спінай было б усё ў парадку... Так што гэтыя веды могуць спатрэбіцца ў жыцці абсалютна ўсім. Заняткі ў школе доўжыліся два з паловай месяцы па тры разы на тыдзень.

БЕЛЫЯ АНЁЛЫ

У будні ўвечары — тэарэтычныя заняткі і адзін практычны занятак у суботу. Прычым суботныя практыка была не зусім звычайная. Усе прыёмы навучэнцы адпрацоўвалі адзін на адным. Выкладчыкі школы лічылі, што гэта вельмі важна. Навучэнцы, які быў у ролі хворага, нават, нельга было гаварыць. І вось яго перакладалі, перасаджвалі, паднімали, перапаналі... І толькі пасля ўсіх гэтых маніпуляцый ён мог распасцець ўсе свае адчуванні. Напрыклад, тут мне было балюча, тут непрыемна, а тут ваду не паспяваў глынуць і г.д. — Гэты метад навучання мы выкарыстоўвалі спецыяльна, — кажа Алена Яўгенаўна. — Для таго, каб будучыя сёстры міласэрнасці маглі адчуць на сабе — як гэта быць бездапаможным. Дзякуючы такому метад навучэнцы становіліся больш акуратнымі і мяккімі ў рухах, сталі больш уважліва сачыць за мімікай «хворага», каб пераканацца, што чалавек камфортна. Я думаю, што дапамагалі сапраўдным хворым, яны будуць неаднойчы ўспамінаць пра заняты і выкарыстоўваць навыкі, якія набылі ў нашай школе. Сапраўдную практыку навучэнцы праходзілі ў Доме міласэрнасці. Там яны даглядалі хворых пажылых людзей. І гэта было ўжо не гульня. Яны прымяталі свае веды і пры гэтым атрымлівалі новыя. Вучыліся размаўляць з падпечнымі, сябраваць, а дзесяці надавалі выху. І так было, пакуль не завяршыў выбух у метро. Сёстры міласэрнасці, і ў тым ліку курсанты школы, спатрэбіліся ў бальніцы хуткай дапамогі. — Напўна, тады і прыйшло ўсведамленне таго, што нас, сясцёр міласэрнасці, вельмі мала, — успамінае Алена Яўгенаўна. — Царкоўныя сястры на ўсё не хапала. У бальніцы мы спатрэбіліся ўвечары, калі стомленыя ўрачы і студэнты сыходзілі дадому. Мы маліліся, размаўлялі з людзьмі... Бы-

ло вельмі цяжка... Мы зразумелі, што навукачэ трэба не толькі сядзелка для пажылых людзей — трэба працаваць ва ўсіх кірунках, таму што сітуацыі бываюць розныя. Цяпер Школа сясцёр міласэрнасці рыхтуецца да новага набору навучэнцаў. Разглядаюцца ўмовы паступлення. Таксама будуць праводзіцца дадатковыя заняткі для тых, хто ўжо скончыў Школу. На гэтых курсах навучачэ тэхніцы масажу, узаемадзеянню з інвалідамі-калясчнікамі, тэхніцы догляду за людзьмі з псіхічным захаваннем і безнадзейна хворымі... — Таксама мы будзем вучыць навыхам кіравання будучых старшых сясцёр міласэрнасці, — гаворыць Алена Яўгенаўна. — Раней мы праводзілі падобныя семінары, але ў перспектыве ўсё гэта будзе ўключана ў праграму навучання ў Школе сясцёр міласэрнасці. Праграма будзе пашырана, і на навучанне мы будзем прымаць не толькі сясцёр міласэрнасці. Падобныя навыкі неабходны ўсім людзям. У жыцці бываюць розныя сітуацыі... Калі з блізка здараецца якая-небудзь непрыемнасць, то большасць людзей проста губляецца і не ведае што рабіць. Безумоўна, не ўсе выпускнікі становяцца сёстрамі міласэрнасці. Антаніна — выпускніца гэтай школы, спецыяльна ў сферы рэкламы — распавяла, чаму вырашыла вучыцца і скончыла Школу сясцёр міласэрнасці. — Я звычайна трымаюся меркавання, што веды не бываюць лішнімі. Але тады я не думала, што яны спатрэбяцца мне так хутка. Рана ці позна або мы, або нашы блізкія могуць апынуцца срод тых, каму патрэбна дапамога. Так здарылася і з майі бабуйля. Яна цяжка захварэла. Тады я ўпершыню пачула ад роднага, вельмі дарагага мне чалавека: «Я паміраю...» Але самае складанае, напўна, было тое, што бабуля стала паводзіць сябе інакш, ка-

зала: «Я вам перашкоджаю жыць». Яна адмаўлялася есці, піць, прымаць лекі. У такіх сітуацыях не ведаеш, як сябе паводзіць. Але школа дала галоўнае — нейкую ўнутраную гатоўнасць да такіх сітуацыяў. Мне здавалася, што я адчуваю сябе больш-менш упўнена. Я ведала, куды і як мне звярнуцца па дапамогу, як даглядаць бабуйлю, разумела, чаму яна стала інша... Антаніна лічыць, што стаць сястрой міласэрнасці — гэта вялікая адказнасць. У іх ёсць свой статут, свае абавязкі, свае паслушманства... Жанчыны дапамагалі не толькі цяжка хворым і пажылым, але і ўсім, хто апынуўся ў інтэрнаце для інвалідаў і ў дзіцячым доме інвалідаў, балючым... Не застаюцца без увагі нават бедныя, шматдзетныя, удовы ды, наогул, усё, хто апынуўся ў няпростай жыццёвай сітуацыі. Яны купляюць для сваіх падпечных памперсы, медыкаменты, ежу, вопратку... Але ж на усё гэта патрэбны грошы! — Многія людзі нават не падазраюць, якія вялікія справы робяць, калі кідаюць у невялікія скрыначкі з Анёламі грошы ці тэлефонуць на дабрачынную лінію «Анёл міласэрнасці», — кажа Алена Яўгенаўна. — Менавіта за гэтыя грошы мы набываем усё неабходнае. Так мы змаглі пацешыць і дзіцяці-інвалідаў на святы, і дапамагчы не адной адзінокай бабуйля прадуктамі... Таму да спраў міласэрнасці маюць дачыненне не толькі нашы сёстры, але і тыя, хто ахвяраваў. Шкада толькі, што гэтыя людзі не бачаць удзячных вачэй людзей, якія яны дапамаглі, не пачулі верхы, якія падрыхтавалі дзеці-інваліды для нашых сясцёр... Але я ўпўнена, што ўсе гэтыя людзі не застануцца без увагароды. Усё добрае, што робіць чалавек у сваім жыцці, вяртаецца яму дараго.

Наталля ТАЛВІНСКАЯ. На здымку: ужо не гульня, а сапраўдны практыка.

Імпартазамышчэнне праз імпарт?

ПОГЛЯД

Менавіта так патрэбна вырашаць комплекс праблем імпартазамышчэння. Гэта неадарнадушная думка належаць вядомаму беларускаму эканамісту, доктару навук, прафесору, акадэміку Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі Пятру Нікіценку. З ім гутарыць карэспандэнт «Звязды».

Пётр Нікіценка, акадэмік Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі.

— Пётр Георгіевіч, мэты і задачы імпартазамышчэння пастаўлены не сёння. У свой час былі распрацаваны адпаведныя праграмы, але чаканы эффект не дасягнуты. Пытанне: чаму?

— Я думаю, што спрошчанае разуменне гэтай праблемы тымі, каму было даручана яе вырашэнне, адгрэпала адмоўную ролю. Бо наладзіць у сябе дома масавы выпуск аналагаў той шматлікай гаспадарчай дэбязы, якую мы ў значных аб'ёмах завозім з-за мяжы, гэта самая простая частка няпростай работы па імпартазамышчэнню. Праўда і яна выконваецца досыць даволі мурдна. Сёння ў рознічным продажы па-ранейшаму шмат кітайскіх, расійскіх, польскіх, украінскіх тавараў, якія мы здольны вырабляць не горшай якасці і па прамальнай цене. Тут не трэба мець найноўшыя тэхналогіі, суперсучаснае абсталяванне, кадры вышэйшай кваліфікацыі. Дастаткова быць развортлівым, адуваць кан'юнктуру, мець невялікі першапачатковы капітал.

Куды больш складана вырашаць задачы імпартазамышчэння, накіраваныя на паскоранне развіцця інавацыйнай вытворчасці на базе ўласных распрацовак. Вось тут не абсядзецца без новых тэхналогій, высокакваліфікаваных спецыялістаў, дастатковага аб'ёму ўласных рэсурсаў. Гэта галоўнае.

Яшчэ важна пралічыць эфектыўнасць продажу на алейным рынку новай імпартазамышчальнай прадукцыі, паглядзець, наколькі яна будзе запатрабавана нашым спажывачам. І, натуральна, патрэбна даканалава веданне сітуацыі на міжнародных рынках: як там «дчуваецца» сябе аналагічная прадукцыя, аптывыя цэны на яе, краіны збыту і г. д. І толькі пасля гэтага распачынаць вытворчасць аналага імпартнага прадукту.

— Скажам, мы задумалі выпуск беларускага легкавога аўтамабіля і такім чынам маркуем істотна замясціць імпарт новых і патрыянальных замежных марак, які лятаць у вельзгары аб'ёмах «вымыў» з Беларусі валюту. Ну чым не імпартазамышчальная ідэя?

— Так. На першы погляд, проста цудоўная ідэя. Тым больш што нашы МАЗы і БелАЗы карыстаюцца попытам у свеце, нашы інжынеры і рабочыя — не навучылі аўтамабілебудаванні, маюць шматгадовы вопыт. Няўжо не зробім легкавоўку? Зробім. Але ці вытрымае яна канкурэнцыю з «раскручанымі», сусветна вядомымі аўтамабільнымі брэндамі? Вялікае пытанне. Чым глыбей у яго ўнікаеш, тым больш разумеш эканамічную рызыку гэтага праекта, нават ва ўмовах адзінай эканамічнай прасторы Беларусі, Казахстана і Расіі (АЭП).

А вось выпусціць беларуска-кітайскі аўтамабіль нам па сілах.

— Каб наладзіць яго вытворчасць хоць бы для ўнутранага спажывання, усё роўна трэба будзе пайсці на закуп імпартнага абсталявання, тэхналогій, камплектуючых, матэрыялаў і г. д. Дык што, замкнутае кола атрымліваецца?

— Гэта з'ява мае і станоўчы бок: беларускія вытворцы адчуваюць дышанне канкурэнцыі, імкнучыся не адставаць ад іх, быць, як гаворыцца, на ўзроўні сучасных міжнародных патрабаванняў да пэўнага віду прадукцыі. Я думаю, што менавіта па гэтай прычыне наша лёгкавая прамысловасць, заводы па выпуску піва, іншыя вытворцы апагошнім часам істотна павялічылі якасць сваіх прадуктаў. А не было б замежных канкурэнтаў, то як і раней, скардзіліся б на аб'ектыўныя перашкоды, бюракратычныя бар'еры, недаход сродкаў, кадры і працягвалі б выпускаць астаралую прадукцыю. І паверце, знаходзілі б і апраўданне пера-

канаўчыя аргументы. А так даводзіцца напружвацца, шукаць, пераймаць. Адным словам, канкурыраваць. Нам, спажывачам, ад гэтага прамая выгода.

— Калі ласка, праілюструйце сваю думку на канкрэтным прыкладзе з рэальнага сектара эканамікі краіны.

— Мне здаецца, трэба ўважліва прыглядзецца да досведу нашых канкурэнтназдольных прадпрыемстваў, прадукцыя якіх арыентавана на знешнія рынкі, і якія робяць канкрэты ўнёсак у палітычны эканамічны развіццё краіны. Там, дзе гэта не будзе шкодзіць як нашым нацыянальным інтарэсам, так і насельніцтву.

— Ці значыць гэта, што вы не верыце ў хуткае пазбавленне беларусаў ад імпартнай залежнасці?

— Я за прагматычнае, узважаю, прадуманае і паступовае вырашэнне гэтага пытання. Калі да рэалізацыі мэт імпартазамышчэння падыходзіць бяздумна, без сістымы, тэхнарацыя, спрабаваць прадукцыю на алейным рынку незалежна ад яе якасных параметраў, то мы неўзабаве адкоцімся назад у інавацыйнай развіццё. Без разумнага выкарыстання імпарту не будзе руху наперад, а значыць, і эфектыўнага ажыццяўлення палітыкі насычэння беларускага рынку раўнацэннымі аналагамі замежнай прадукцыі. Мы не дасягнем менавіта таго імпартазамышчэння, да якога імкнёмся. Таму, на маю думку, праблему імпартазамышчэння варта вырашаць праз імпарт.

Без гэтага імкнучыся штогод павялічваць экспарт стале надзейвай складае. Гэта будзе тое ж самае, што і дзейнічаць па прыпынку: «Стой тут — хадзі сюды». Ці, іншакі кажучы, мы будзем таптацца на месцы. Бо бачна, імпартныя камплектуючыя, сучасная замежная тэхналогія не вырабляць канкурэнтназдольны тавар, які німаў галаву.

— А як прысутнасць у краіне якасных імпартных тавараў уплывае на нашых вытворцаў?

— Гэта з'ява мае і станоўчы бок: беларускія вытворцы адчуваюць дышанне канкурэнцыі, імкнучыся не адставаць ад іх, быць, як гаворыцца, на ўзроўні сучасных міжнародных патрабаванняў да пэўнага віду прадукцыі. Я думаю, што менавіта па гэтай прычыне наша лёгкавая прамысловасць, заводы па выпуску піва, іншыя вытворцы апагошнім часам істотна павялічылі якасць сваіх прадуктаў. А не было б замежных канкурэнтаў, то як і раней, скардзіліся б на аб'ектыўныя перашкоды, бюракратычныя бар'еры, недаход сродкаў, кадры і працягвалі б выпускаць астаралую прадукцыю. І паверце, знаходзілі б і апраўданне пера-

дучых вышэйшых навуковых устаноў краіны: БДУ, БНТУ, БДУРА. Разам яны стварылі новыя айчыныя тэхналогіі, якія цалкам адпавядаюць патрабаванням імпартазамышчэння. Яны дэвалюяць калектыву ААТ «Стужка» як стварца новай прамысловай мейсці, так і эканаміцы валюты.

— Выдаткі прыклад, больш бы такіх. Але ці не здаецца вам, што некаторыя кіраўнікі раёнаў і прадпрыемстваў падмяняюць мэтанакіраваную і штодзённую работу па імпартазамышчэнні шуміхай, палітызацыяй гэтай работы, а часам і падменнай панацыяй?

— Есць такое. Скажам, выпусцілі нейкую дэбязь і гучна аб'яўляючы аб важным унёску ў справу імпартазамышчэння. Нярэдка замена імпарту патрабуе значных выдаткаў рэсурсаў, энергіі, што ставіць пад сумненне эканамічную мэтазгоднасць вытворчасці ў нас, напрыклад, акумулятараў. А ўкраенанцы навукаемістскі тэхналогіі, выпуск прадукцыі на базе нана- і іншых апагошніх тэхналогій, якія будуць задаваць тон у сусветнай прамысловасці на бліжэйшыя дзесяціці гадоў, застаецца па-за ўвагай нашых вытворцаў. Вось што засмучае.

— Дазвольце цяпер мне паздыліцца ўласнымі назіраннямі з рэальнай эканамікі. Я таксама нярэдка бываю на розных іх прадпрыемствах. Звычайна нехта з іх кіраўнікоў падчас агляду цахаў паказвае новае абсталяванне і пры гэтым з гонарам аб'яўляюць падкрэсліць: нямецкая, італьянская ці французская лінія. А потым нібы па скарэце дадаць: яна ў стоўкі сотняў тысяч еўра абыйшла прадпрыемству. Прышлося ў валютны крыдзт залезці. Няўжо нашы навукоўцы разам з інжынерамі і конструкторамі не здольныя зрабіць раўнацэнныя аналагі гэтых уоулеу не вельмі складаных ліній? Колькі б валюты зэканомілі!

— Здольныя. Але няма ці вельмі мала заказаў ад прадпрыемстваў. Вось толькі цяпер намешліся зрухі. Будзем шчырымі: нашы дырэктары любяць набываць імпартнае абсталяванне, потым заглічкі, камплектуючыя. І пры гэтым раздзіць з'ездзіць у камандзіроўку за мяжу ў тую сонечную і прыгожую Італію, каб на месцы кіраваць працэсам закупу, падлісаць кантракт. Хоць многае можна і трэба вырабляць на базе нашых навуковых НД, акадэмічных цэнтраў, навукова-прамысловых аб'яднанняў, апагошніх заказцаў.

Увогуле ў нас схільныя заказца за валюту нейкую дарогу экспертызу замежным экспертам, кансалтынгавым фірмам, а не сваім спецыялістам, навукоцам. Іх часціны прывыклі прыцягваць на бясплатнай аснове, на так званых грамадскіх пачатках. Маўляў, вы абавязаны забяспечыць — адну ж справу робім і г. д. А калі нешта не атрымліваецца, то чуюцца стандартнае апраўданне: навука не дапамагае, не падтрымлівае, не падказвае. Гэта заганы шлях. Калі вы, прамыславікі, з замежжым трэба будаваць адносіны на тых жа прыпынках. І тады будзе менш памылак у імпартазамышчэнні, пустых і стратных праектаў, марнаванне часу і рэсурсаў.

Гутарыў Леанід ЛАХМАНЕНКА.

ЖЫЦЦЯПІС 7

1 лютага 2012 г. ЗВЯЗДА

Калі пісаць — то па-беларуску

Лічыць пераможца літаратурнага конкурсу нашай газеты Алена Гануліч

Вось так бывае, калі чытаеш газету ці не з дзяцінства: начытаешся, натхніся словам беларускім, што самому хочацца напісаць... Менавіта так у нейкім сэнсе адбылося з Аленай, якая трымае «Звязду» ў руках з малых гадоў — яшчэ яе бабуля з дзядулем выпісалі наш газету. Гэта ў іх стала бадай што сямейнай традыцыяй — атрымліваць інфармацыю пра свет менавіта на роднай мове. Што ж тут дзіўна, што Алена Гануліч, якая жыве ў вёсцы Варняны Астравецкага раёна і працуе школьным псіхалагам, добра ведае нашых аўтараў — можна сказаць, што выхоўвалася са «Звяздой» у руках. А на сустрэчу з Віктарам Казько прыехала з яго кнігамі — каб падлісаць пісьменніку, якая яна чытае і паважае. А тут яшчэ з яго рог узнагароду атрымала і маральную падтрымку: не пакаціць пісаць па-беларуску! А «Звязда» няхай будзе пачаткам, які, магчыма, паспрыяў далучэнню Алены да літаратурнай творчасці.

— У дзіцячым узрасце, падлеткамі, пішуць многа. Я таксама на гэта хварэла. Крыху пісала вершы. Потым быў перыяд, калі на жыццёвым шляху не было чалавека, які б падказаў, накіраваў, — прызнаецца Алена. — І калі прыйшоў час вызначанага з будучай прафесіяй, я вырашыла, што псіхалогія мне бліжэй. І на час студэнцтва я амаль што забяла са пра творчасці. А калі скончыла Гродзенскі ўніверсітэт імя Янкі Купалы, нарадзіла дзіця, вярнулася дадому — і жаданне пісаць прыйшло зноў. Седзячы ў дэкрэтным адпачынку, у вольны час (напрыклад, калі паклала спаць дашуку) хочацца нейкім чынам заняць саму сябе, самарэалізавацца. Вось у такіх момантах творчасці і зрабіла прарыў у маім жыцці. А магчыма, немалую ролю адыграла і сублімацыя. Таму што выхду энергіі не было — як творчай, так і асабістага плану. Думкі вылісала на паперу, з гэтага нешта нараджалася. Мне вельмі дапамагалі галоўны рэдактар «Астравецкай праўды» Ніна Рьбій. Яна падтрымала мае пачынанні, казала, каб я не кідала пісаць.

— Але творчасць да вас прыйшла, як вы вярнуліся ў родную вёску. Магчыма, усё ў жыцці зусім не выпадавае? — У мяне былі такія жыццёвыя этап, калі трэба было вярнуцца дадому. Была магчыма застацца ў горадзе. Але я адна годка дзіця, у чужым горадзе складала жыць з малым дзіцем і спадзявацца толькі на сябе, без аніякай падтрымкі. Я вырашыла, што паехаць кудысьці я паспела. А пакуль пару гадоў магу папрацаваць псіхалагам у вясковай школе, даць дзеткам тое, што я магу, — зрабіць крок наасустрач выхаванню іх праблем. У вясковых малых іх не менш, чым у гарадскіх дзятках. Хутка я павіна выйсці з «дэкрэта» на працу. Але і гэты амаль тры гады не прайшлі дарэмна. Калі

Алена Гануліч, пераможца літаратурнага конкурсу нашай газеты.

стала займацца з дачкой, паралельна хацелася працаваць і над сабой, абудзіўся творчы пачатак. Мае творы друкаваліся ў «рабцы» — апаваданы, навелы, абразкі, крыху вершаў, публіцыстычныя нататкі, эсы. Я не сказала б, што ў мяне багата часу для таго, каб пісаць: жыццё ў вёсцы ўсё-такі зацягвае. Нават калі азіраюся на сябе, якая я была год таму, то бачу змяненні... Тады мне хацелася вучыцца, спазнаваць новае, знаходзіць час, маленькія ўрыўкі са сну — гадзіну ці дзве ў дзень, каб неж развівацца. Цяпер ужо не так...

— Чалавек, які пачынае пісаць, у Беларусі павінен зрабіць выбар — на якой мове. Для вас такі выбар існаваў?

— Для мяне было прычынава пісаць на беларускай мове, а не на рускай. Я ж даўня чытачка «Звязды»! Чытаю, менавіта, гэтую газету, таму што тут цікавыя артыкулы, добра напісаныя аўтарамі, і фота вельмі кранальныя, прыгожыя. Але больш за ўсё прываблівае мова!..

За шчасце было, калі я сама пачала думаць па-беларуску. Доўга да гэтага ішла: выпісала словы, якіх не ведала, запамінала іх, падкрэслівала, працавала над сабой. Рускамоўны аўтараў цяпер досыць, беларускамоўных — таксама. Праблема ў тым, дзе надукавацца. Асабліва калі ты з правінцы. Магчыма, я не маю рацыі, але, здаецца, людзям гарадскім прасцей...

— Для сябе размяжоўвае наш сучасную літаратуру на тую, якая нараджаецца і існуе ў глыбінцы, і літаратуру больш маштабную, якую ствараюць прафесійныя пісьменнікі, паэты. На сваёй радзіме я ўважоджу ў літаратурнае аб'яднанне «Астравецкай зямлі галасы». У нас сабраліся цікавыя асобы, але шкада, што ў асноўным гэта людзі сталага ўзросту. У іх трохі іншы інтарэс ў той жа літаратуры — усё-такі мы да розных пакаленняў належым. Пра ўсе літаратурныя публікацыі, пра новых аўтараў я даведаюся праз сеціва. І пра конкурсы — таксама. На адзін конкурс, які ладзіўся для малых літаратураў, трэба было даслаць верш на вольную тэму. Я паслала верш «Карані». Потым даведалася праз сеціва, што выйшла ў фінал. Неўзабаве мой верш надрукавалі ў невялікім зборніку сярод 13 аўтараў. Прыемна: першы крокі робіла, а ўжо ў кніжку трапіла! Задума кнігі «Мільён непатрэбных гукаў» была ў тым, што нібыта глухмяныя людзі дэкламуюць вершы сваёй мовай — рукамі. На вокладцы фотаздымак чалавека, які каля вуснаў трымае перапіс. Мая дачка паглядзела і кажа: тут мамін верш, а дзядзя не ўмее яго казаць. Яна ўжо робіць свае высновы. І вельмі чупа ўспрымала беларускую мову.

— Вы выхоўваеце дачку па-беларуску? — Так, гэта свядомае рашэнне. Яна разумее розніцу, калі гавораць па-беларуску і па-руску. Я дзесяці чытала, што веданне

дзвюх моў у дзетак стымулюе развіццё клеткавага галаўнога мозга, нібыта яны тады хутчэй усё разумеюць. Але ёсць паўнакцівае дзіцяці для бачкоў, якія абралі беларускамоўнае выхаванне для дзяткі: напрыклад, беларускамоўныя мультфільмы жа адзінакі!.. Я куплюю і беларускамоўныя кніжкі. Але для самых малых дзетак да трох гадоў беларускамоўныя кніжкі амаль не знойдзецца. Есць у нас кніжкі рускамоўныя, таму што яны каліровыя, яркія, прыемна іх разглядаць. Дашушка разглядае, а я чытаю ёй адразу ў перакладзе...

— А на якой мове кантактуеце з іншымі членамі сям'і? — На беларускай. Не магу сцявяджаць, што гэта бездакорная беларуская — трапляюцца, вядома, рускія словы. Але я кажу, што вучуся разам з дачкой, пакуль усё сабасты час я з ёй праводжу. Яна мяне здзіўляе, я яе здзіўлюю. І маю мяне ў гэтым падтрымлівае. У мяне прастая бацькі: маці працуе транспартным інспектарам на мытні, а тата — былы шпартмен, трэнеру дзетак, праўда, ён жыць асобна ад нас. Я вельмі ўдзячная маці: яна прыняла мой выбар, дарэчы, і сама захапілася. Яна першы чалавек, з якім я дзясюль напісала, і першы мой рэзэнант. Падбаецца — не падабаецца, зацэнляе ці не — матуля заўсёды знойдзе патрэбныя словы.

Што ні кажыце, а нездарма ў нас ёсць выраз «матчына мова»...

Ларыса ЦІМОШЫК.
Фота Анаоля КЛЕШЧУКА.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ЗЕМЕЛЬНЫХ УЧАСТКОВ В ЧАСТНУЮ СОБСТВЕННОСТЬ ДЛЯ ИНДИВИДУАЛЬНОГО ЖИЛИЩНОГО СТРОИТЕЛЬСТВА.

Организатор: Каменский сельский исполнительный комитет

№ лота	Вид аукциона, целевое назначение	Местоположение земельного участка, площадь, кадастровый номер	Условия и ограничения	Расходы по подготовке и изготовлению документов (руб.)	Начальная цена, руб.	Сумма задатка, руб.
1.	В частную собственность и обслуживание жилого дома	д. Котовщина, ул. Новая, У-1 Лепельского района, площадь 0,1980 га, кадастровый номер 222781707101000045	- водоохранная зона озера «Котовского»; - получение победителем в установленном порядке технической документации и разрешения на строительство	2830877	3000000	300000
2.	В частную собственность и обслуживание жилого дома	д. Котовщина, ул. Новая, У-2 Лепельского района, площадь 0,2086 га, кадастровый номер 222781707101000046	- водоохранная зона озера «Котовского»; - получение победителем в установленном порядке технической документации и разрешения на строительство	2254037	6000000	600000
3.	В частную собственность и обслуживание жилого дома	д. Котовщина, ул. Новая, У-3 Лепельского района, площадь 0,1980 га, кадастровый номер 222781707101000047	- водоохранная зона озера «Котовского»; - получение победителем в установленном порядке технической документации и разрешения на строительство	2252923	3000000	300000
4.	В частную собственность и обслуживание жилого дома	д. Котовщина, ул. Новая, У-4 Лепельского района, площадь 0,2100 га, кадастровый номер 222781707101000048	- водоохранная зона озера «Котовского»; - получение победителем в установленном порядке технической документации и разрешения на строительство	2220347	6000000	600000
5.	В частную собственность и обслуживание жилого дома	д. Котовщина, ул. Новая, У-6 Лепельского района, площадь 0,1948 га, кадастровый номер 222781707101000049	- водоохранная зона озера «Котовского»; - получение победителем в установленном порядке технической документации и разрешения на строительство	2254037	6000000	600000

1. Аукцион состоится 7 марта 2012 года в 15.00 по адресу: Витебская область, Лепельский район, агрогородок Камень, улица Ленинградская, 25а.
2. Заявления на участие принимаются по рабочим дням с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 по адресу: агрогородок Камень, улица Ленинградская, 25а, Каменский сельский исполнительный комитет. Последний день приема заявлений 03.03.2012 года до 17.00.
3. К участию допускаются граждане РБ, подавшие заявление установленной формы, внесшие задаток в размере 10% от начальной

цене объекта аукциона в кассу Каменского сельисполкома.
4. Для участия в аукционе необходимо предоставить копию документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования. Представителем гражданина — нотариально удостоверенную доверенность, удостоверяющую личность, а также предъявляет паспорт или иной документ, удостоверяющий личность, и копии платежных документов, подтверждающих уплату залога.
5. Оплата стоимости предмета аукциона, расходов по организации и проведению аук-

циона, публикации в средствах массовой информации и расходов по подготовке и изготовлению документации, подлежащей возмещению победителем, осуществляется в течение 10 рабочих дней со дня принятия решения о передаче в частную собственность победителю аукциона земельного участка.
6. Всем желающим предоставляется возможность предварительно ознакомиться с документами и земельным участком в натуре.
Контактные телефоны: 8(02132) 2 39 62; 8 (029) 713 99 41.
УНП 300039758.

У суд Кобрынскага раёна Брэскай вобл. паступіла заява аб прызнанні адсутнасці вестак Касалапава Мікалая Анатольевіча, 8 снежня 1958 года нараджэння, урэдніка з. Бірск, Распуліка Башкартава, Расійскай Федэрацыі. Апагошняя вядомае месца жыхарства г. Кобрын, вул. Камарова, д. 82, кв. 1 Брэскай акругі. У верасні 2009 г. з'ехаў з г. Кобрына і паветаму, што адзначае г. г. Кагалын Ханты-Мансійскай акругі РФ. Просім грамадзян і ўрэдніцых асоб, якія маюць звесткі пра Касалапава М.А., паветамі іх суду Кобрынскага раёна на працягу двух месяцаў з моманту публікацыі.

У суд Бабруйскага раёна і г. Бабруйска паступіла заява аб прызнанні перлым аб'якума Валерыя Алксеевіча, 18 мая 1953 года нараджэння, урэдніка з. Тамбова, Расійскай Федэрацыі, які прахывае па адрасе: Магілёўская вобл., г. Бабруйск, вул. 50 гадоў ВЛКСМ, дом 28, ком. 108. Просім грамадзян і ўрэдніцых асоб, якія маюць звесткі пра Аб'якума В.А., паветамі іх суду Бабруйскага раёна і г. Бабруйска (Магілёўская вобл., г. Бабруйск, вул. Кастрычніцкая, 128, каб. 46, тэл. 52 11 26) на працягу двух месяцаў з моманту публікацыі.

БЕЛМЕТАЛЛ

Первый и основной поставщик металлопроката

Оптовая и розничная торговля металлопрокатом, метизной продукцией и строительными материалами

- ТРУБЫ в/г, э/с, проф, х/д, г/д, нержавеющей
- ЛМСТ г/к, х/к, оцинкованной
- АРМАТУРА кл АІ, А ІІІ, А500С
- БАЛКА ШВЕЛЛЕР
- УГОЛОК
- КРУТ
- ШЕСТИГРАННИК
- КВАДРАТ
- ПОЛОСА
- ПРОВОЛОКА
- КАНАТЫ
- ЭЛЕКТРОДЫ СВАРЧНЫЕ

Тел./факс в г. Минск
299-47-26, 346-22-06

Тел./факс в г. Бобруйск
(8-0225) 345-25-10
моб. 8 044 7727125

Тел./факс в г. Гродно
(8-0152) 58-07-85
моб. 8 044 7727113

Тел./факс в г. Орша
(8-0216) 21-84-18, 21-83-38
моб. 8 029 1545948

Оказание услуги
(017) 344-56-12
(017) 344-87-82

Размотка, правка и резка бухтовой арматуры
• Резка, гибка, резка металлопроката в размер
• Изготовление металлоконструкций по чертежам заказчика

220075 г. Минск пр. Партизанский, 174 а.301
E-mail: belmetall@mail.by www.belmetall.com

ПРОЕКТИВНАЯ ДЕКЛАРАЦИЯ ОБЪЕКТА ДОЛЕВОГО СТРОИТЕЛЬСТВА

Заказчик-Застройщик – ОАО «Минскпромстрой».

Зарегистрировано Минским горисполкомом решение № 698 от 20 июня 2000 года в едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 100064639.

Лицензия № 02250/0627487, выдана Министерством архитектуры и строительства Республики Беларусь и действительна до 15 марта 2014 года.

Адрес: 220034, г. Минск, пер. Войсковой, 12. Режим работы: понедельник – четверг 9⁰⁰ – 17³⁰ (обед 13⁰⁰ – 14⁰⁰), пятница 9⁰⁰ – 16⁴⁵ (обед 13⁰⁰ – 14⁰⁰), выходной – суббота, воскресенье.

Выполняя функции Заказчика, в течение последних трех лет ОАО «Минскпромстрой» построены и введены в эксплуатацию объекты:

- жилой дом № 8 по ул. Тимошенко;
- жилые дома №№ 16, 20 по ул. Бурдейного;
- жилые дома №№ 89; 91; 73; 75 по ул. Припытского;
- жилой дом № 36 по ул. Чечота.

Цель проекта – Строительство объекта «12-17-этажный жилой дом типовых потребительских качеств № 2 по генплану со встроенными помещениями соцульбыта в жилом микрорайоне «Масюковщина-5» в г. Минске» общей площадью 11001,8 кв.м, в том числе общая площадь квартир – 10953,9 кв.м.

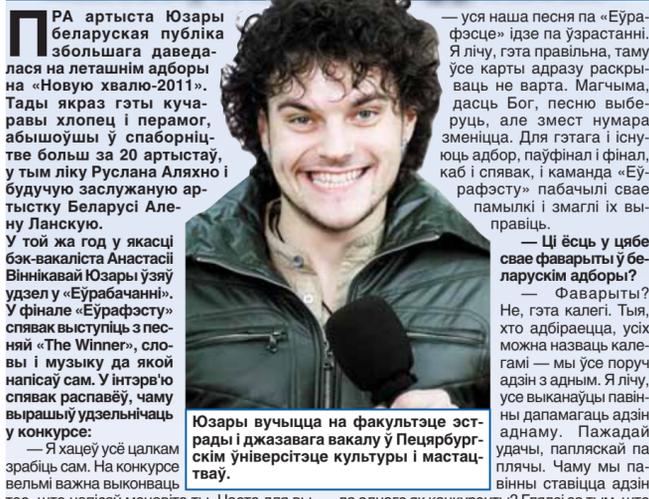
Строительство осуществляется за счет средств

физических и юридических лиц.

Начало строительства объекта – 4-й квартал 2010 года.

Окончание строительства – 2-й квартал 2012 г. Месторасположение объекта – Фрунзенский район г. Минска

Юзары: «Фіналісты «Еўрафэсту» — калегі, а не канкурэнты»

ПРА артыста Юзары беларуская публіка звычайна даведалася на леташнім адборцы на «Новую хвалю-2011». Тады ярка гэта кучаравы хлопец і пераможца абшчэўшы ў спаборніцтве больш за 20 артыстаў, у тым ліку Руслана Аляхно і будучую заслужаную артыстку Беларусі Алену Ланскую.

У той жа год у якасці бэк-вакаліста Анастасія Вінінкаяў Юзары ўзяў удзел у «Еўрабачанні». У фінале «Еўрафэсту» спявак выступіў з песняй «The Winner», словы і музыка да якой напісаў сам. У інтэрв'ю спявак расказаў, чаму вырашыў удзельнічаць у конкурсе:

— Я хацеў усё цалкам зрабіць сам. На конкурсе вельмі важна выконваць тое, што напісаў менавіта ты. Часта для выканаўца песні піша нехта іншы. І часта самі выканаўцы нават не зважаюць, што ўяўляе з сябе аранжыроўка песні. Я лічу, што валакіст павінен выконваць тую кампазіцыю, у стварэнні якой прымаў удзел. Аранжыроўка, тэкст, музыка... Што датычыць майго нумара, то я прымаў удзел ва ўсім. Касцюмы, дэкарацыя — усё праходзіла праз мяне. Таму што выступаць мне, а не камусяці іншаму.

— Узгадваеш, калі ласка, свой леташні вопыт удзелу ў «Еўрабачанні».

— Мне спадабалася арганізацыя. Я сачыў за тым, як ставіцца да конкурсу ўсе краіны. Конкурс ураўняў: настолькі ўсё было да секунды дакладна! Выканаўца нават не задумваўся над тым, калі яму трэба выходзіць. Кожны займаўся сваёй справай: артысты, бэк-вакалісты, персанал. Таму такіх экстрэмальных забягаў з касцюмамі праз пляцоўку (як часам бывае ў артыстаў) і не магло быць. Мясце гэта радавала, і я стараўся вучыцца ўсяму, што бачыў.

— Складася думка, што Беларусь ставіцца да конкурсу надзвычай сур'ёзна. А еўрапейцы?

— Еўрапейцы глядзяць на конкурс, як на Мікі Маўса ў Дыснэйлендзе. Гэта ж мастацтва! Артысту нельга быць накручываць, што воно выйдзе — і ўсё, абавязкова павінен перамагчы. Не спрачаюся, інстынкт імкнення да перамогі ёсць у кожнага чалавека. Аднак, каб перамагчы, гэтага інстынкту янак і дастаткова. Не трэба муштаваць сябе ўнушэннем перамогі. Так, мы павіны ўкладзіць шмат працы, але не з такім настроем. Трэба проста кайфаваць ад таго, чым ты займаешся. Восі і усё. У еўрапейцаў гэта атрымліваецца.

— Ці будзе нейкі кар'єрысцкі ў тваім нумары падчас фіналу?

— Нумар не зменіцца, але дапоўніцца. Так атрымалася, што і адбор, і паўфінал

«Еўрафэст-2012»

— уся наша песня па «Еўрафэсце» ідзе па ўрастанні. Я лічу, гэта правільна, таму ўсе карты адрозна раскрываюцца не варта. Магчыма, дасць Бог, песню выбе-руць, але змест нумара зменіцца. Для гэтага і існуюць адбор, паўфінал і фінал, каб і спявак, і каманда «Еўрафэсту» пабачылі свае памылкі і змаглі іх выправіць.

— Ці ёсць у цябе свае фаварыты ў беларускім адборцы?

— Фаварыты? Не, гэта калегі. Тыя, хто адбіраецца, усё можна назваць калегамі — мы ўсе поруч адзін з адным. Я лічу, усе выканаўцы павіны дапамагчы адзін аднаму. Пажадай удачы, папаласка па плячы. Чаму мы павіны ставіцца адзін да аднаго як канкурэнты? Глядзі за тым, што ён зрабіў добрага, а не дрэннага. Падымай, што ён паказвае сваю музыку і дзеліцца сваёй энергетыкай. Не трэба крытыкаваць артыста.

— Лічыцца, што, выступаючы на «Еўрабачанні», артыст не толькі выконвае песню — артыст прэзентуе краіну. Як па-твойму, якім чынам варта падаваць беларускую культуру ў Еўропе?

— Праз фолк! У нас найбагацейшы пласт народнай музыкі, які адрозніваецца ад фолку суседзяў. Калі пакапацца ў гісторыі Беларусі, высветліцца, што мы не настолькі блізка з Расіяй. Мы зусім іншы народ. У нас свая багатая культура і ёсць што паказаць. Аднак на гэтым пытанні я, дарчы, шукаю ўжо даўно. Я апрацаваў некалькі народных песень на свой — «Юзарыскі» — лад і зразумее, як трэба правільна паднесці наш фолк.

Многія кампазітары кіруюцца якімісьці шаблонамі, фарматам-нефарматам. Думаю, гэтыя спатыканні аб фармат-нефармат — усё напярэва. Рабі ад сябе. Калі ты сам сябе зразумееш, публіка цябе абярэ.

— Ты беларус, які вучыцца ў расійскім універсітэце. Як лічыш, у выніку перамогі ў «Еўрафэсце» ці дапамогуць табе расіян, галасуючы за цябе на «Еўрабачанні»?

— Гэта не козыр, гэта плячо. Чаму б краінам, якія любяць, не падтрымаць адна адну? Адна галава добра, а дзве — лепш!

— Як спявак Юзары плануе развівацца далей у музычным кірунку?

Зараз вядуцца перамоў аб супрацоўніцтве з вялікабрытанскім рэкард-лейблам. Яны зацікаўлены ў маёй творчасці. У бліжэйшы час рыхтуюцца прома-диск, які будзе прэзентаваць мае музычныя напрацоўкі. Што будзе далей?.. Адно выцякае ў другое, а другое — у трэцяе. Што мяне чакае, ведае толькі Бог і фартуна.

Ілья ЛАПТАНО

СКАНВОРД

Сканворд з 15x15 сеткай і 150 словамі, якія трэба знайсці ў скрыжаванні.

АД ЧАГО ЗАГІНУЛІ АДРАЗУ ДВА ЗУБРЫ?

ПАРЛІЗАВАНА І МЁРТВАЯ ЖЫВЁЛІНЫ БЫЛІ ЗНОЙДЗЕНЫ У ХОЙНІЦКМ РАЁНЕ. Два нерухома зубры былі знойдзены ўвечары палізу адселенага населенага пункта Мокіш Хойніцкага раёна. Работнікі Брагнінскай міжрайінспекцыі, паліўніцтвазнаўцы і прадстаўнікі праваахоўных органаў, выехаўшы на месца, убачылі адну жывёлу без прыкмет жыцця, другі зубр быў жывы, аднак падняцца на ногі не мог.

Каб высветліць, паранена жывёла ці проста аслабела з-за магчымай хваробы, спецыялісты забралі яе для ветэрынарнага даследавання. Паводле інфармацыі Дзяржаўнай інспекцыі аховы жывёльнага і расліннага свету пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь, гэта аказалася самка з эмбрыёнам, якую, на жалі, даялося ўсплыць: яе траўма не пакадзіла шанцаў на лячэнне. У вобласці пазваночніка жывёліны зашлі кулю калібру 9,2 міліметра (даўжыняй 26,5 міліметра), якая была

ка вярнулася з Тайланда — у вясельным падарожжы была. Жывая, дзякуй Богу, здаровая. Але ж болей, казала, ні птушчак туды, ні рыбакі... Ні за якія грошы... Не, у Тайландзе ёй добра было, аднак лячэць да яго — з перасадкамі і амаль дваццаць гадзін. Цяжкаявата, страшнавата: двойчы, казала (калі ў зону турбулентнасці трапілі) хацела smt-кі ўсім слаць — са словам «байваць».

Аднак больш за ўсё, як прызналася, напалохала не гэта, падарожжа, а так бы мовіць, змяненая надзвычайная сітуацыя, якую «падарыў» ёй... муж. Цяця цяпер яны рагочуць за яе, а тады... Зрэшты, па парадку.

Да таго экзатычнага Тайланда маладажоны ляцелі доўга — з перасадкай у сталіцы Аб'яднанага Арабскага Эміратаў. Туды без усяякіх прыгод іі дамцаў лайнер «Белавія», потым, праз нейкія гадзіны-дзве, падарыў замежны Боінг. У яго — казала — як на іншую планету зашлі: ежа, абслугоўванне, прыгажуні-сцюдарэссы, усё найвышэйшага класа! Так што яе муж на радасцях добра пад'ёў, добра падліў, а затым, дзяўчаты гэтыя цацацка, радзі — ведама ж, замуж пойдуч. Іхутка...

А адной — хоць ты скрозь зямлю правалілася: засталася яе владка. Счырванела дзяўчына, побач з ёю прысела, Бобіка кіла, а той адшышоўся, лёг — і ні з слова, падлюка!

Яна тады на аладкачку смятані палажыла... Вухам не вядзе! Зверху — лыжку твару... Нават морду адварнуў, хале-ра!

Сяброўкі ў кучку збіліся, пахіжківаць, а Марыся, бедная, зусім зняклава... Але ж раптам бачыць — падымаецца сабакка! Ідзе да яе ладкі! Марысяка аж зазьяла ад радасці! А ён (ну, ведама ж, падлюка!) лапу кудую падняў іі...

Вінаваты тут Бобік ці не, нічо не ведае. Але замуж Марыся так і не пайшла.

Л.К., г. Салігорск

Ці трэба казаць, што ад гэтай лічбы ў галаве новаспечанай жонкі не засталася ніякай мовы, акрамя... (вы здагадаліся, якой). Дзве тысячы долараў! Ды гэта ж больш, чым у і было — на аплата гасцініцы, ежу, на экскурсіі, пакупкі, сувеніры... На зваротны білет! Ададзі іі зараз на штраф і што? Яны ж нават дадому вярнуцца не змогуць!

Карацей, курца таго жонка гатова была прыдушыць — уласнымі рукамі... А ён хвілін праз колькі з'явіўся (як нічога ніякага: вясёлы, задаволены, а так бы мовіць, змяненая надзвычайная сітуацыя, якую «падарыў» ёй... муж. Цяця цяпер яны рагочуць за яе, а тады... Зрэшты, па парадку.

Да таго экзатычнага Тайланда маладажоны ляцелі доўга — з перасадкай у сталіцы Аб'яднанага Арабскага Эміратаў. Туды без усяякіх прыгод іі дамцаў лайнер «Белавія», потым, праз нейкія гадзіны-дзве, падарыў замежны Боінг. У яго — казала — як на іншую планету зашлі: ежа, абслугоўванне, прыгажуні-сцюдарэссы, усё найвышэйшага класа! Так што яе муж на радасцях добра пад'ёў, добра падліў, а затым, дзяўчаты гэтыя цацацка, радзі — ведама ж, замуж пойдуч. Іхутка...

А адной — хоць ты скрозь зямлю правалілася: засталася яе владка. Счырванела дзяўчына, побач з ёю прысела, Бобіка кіла, а той адшышоўся, лёг — і ні з слова, падлюка!

Яна тады на аладкачку смятані палажыла... Вухам не вядзе! Зверху — лыжку твару... Нават морду адварнуў, хале-ра!

Сяброўкі ў кучку збіліся, пахіжківаць, а Марыся, бедная, зусім зняклава... Але ж раптам бачыць — падымаецца сабакка! Ідзе да яе ладкі! Марысяка аж зазьяла ад радасці! А ён (ну, ведама ж, падлюка!) лапу кудую падняў іі...

Вінаваты тут Бобік ці не, нічо не ведае. Але замуж Марыся так і не пайшла.

Л.К., г. Салігорск

Ці трэба казаць, што ад гэтай лічбы ў галаве новаспечанай жонкі не засталася ніякай мовы, акрамя... (вы здагадаліся, якой). Дзве тысячы долараў! Ды гэта ж больш, чым у і было — на аплата гасцініцы, ежу, на экскурсіі, пакупкі, сувеніры... На зваротны білет! Ададзі іі зараз на штраф і што? Яны ж нават дадому вярнуцца не змогуць!

Карацей, курца таго жонка гатова была прыдушыць — уласнымі рукамі... А ён хвілін праз колькі з'явіўся (як нічога ніякага: вясёлы, задаволены, а так бы мовіць, змяненая надзвычайная сітуацыя, якую «падарыў» ёй... муж. Цяця цяпер яны рагочуць за яе, а тады... Зрэшты, па парадку.

Сёння

Табліца з надвор'ем на заўтра для Мінска, Віцебска, Магілёва, Гомеля, Гродна, Брэста.

Геамагнітныя ўзрушэнні: мапа Беларусі з паказаннямі аб'ёмаў і характэрных узрушэнняў.

1 лютага

1411 год — у горадзе Торунь (Польшча) заключаны Торуньскі мір паміж Польшчай і Вялікім Княствам Літоўскім, з аднаго боку, і Тэўтонскім ордэнам — з другога, які завяршыў «Вялікую вайну» 1409—1411 гадоў.

1851 год — у порце нямецкага горада Кіля прайшлі выпрабаванні першай у свеце падводнай лодкі. Афіцёр Вільгельм Баўэр з двума паматнікамі забраўся ў сканструаваную ім субмарыну «Марскі няміра» і пагуляў на дно, на глыбіні 15 метраў. Аднак затым усплыць на паверхню яны не змаглі. Пасля таго, як іцкія унутры падводнай лодкі з-за вады, якая прасачылася скрозь ашыўку субмарыны, зраўняўся з вонкавым, выпрабавальнікі ўсё ж адкрылі люк і выбраліся на паверхню, якраз у сярэдзіне цырымоніі... іх адлявання; бо з моманту пагружэння лодкі прайшло сем з паўлай гадзін. Больш шчаслівым быў лёт другой падлодкі Баўэра «Марскі д'ябал».

Сваё новае дзецішча ён пабудаваў у Расіі і пасляхова прадэманстраваў у Кранштэце ў верасні 1856 года падчас урачыстасцяў з нагоды каранавіі імператара Аляксандра II. У эпіках з 11 чалавек былі ўключаны музыканты, і лодка на борце судоў, якія знаходзіліся ў гавані, чулі гукі расійскага гімна, што раздавалася з-пад вады. Тады ж былі выкананы і першыя падводныя фотаздымкі праз ілюмінатары лодкі.

«Куй жалеза, пакуць не астыда яго!». Янка Купала (1882—1942), беларускі паэт, драматург, публіцыст.

Цылят своечасова эвакуявалі

Не было 12 гадзін, калі ў цэнтр апэратыўнага ўпраўлення Капальскага раённага аддзела па надзвычайных сітуацыях паведамлілі пра пажар у будынку цылятніка, размешчанага ў вёсцы Вялікая Раўка.

Цылятнік быў 1951 года пабудовы, памерам у плане 8x25 метраў. Сцены і перакрыццё драўляныя. Належыць ён філіялу «Вялікая Раўка» ААТ «Крыніца». На момант узнікнення пажару ў будынку знаходзілася 150 чалавек у ўзросце да трох месяцаў, — рассялява радзкія старшыні інспектар цэнтра прапаганды і навучання пры Мінскім абласным ўпраўленні МНС Дыяна Жалызняк. — Жывёлу работнікі гаспадаркі эвакуявалі яшчэ да прыбыцця пажарных. Пацярпелых няма. Агонь пашкодзіў дах на плошчы 15 квадратных метраў і перакрыццё на плошчы 10 квадратных метраў. Мяркуюцца, што прычынай здарэння стала кароткае замыканне электраправодкі. Матэрыялы ўрон усталяваўся.

Сяргей РАСОЛЬКА

Усміхнемся

Не такі страшны муж з камандзіроўкі, як жонка з карпаратыў... Прывёў бізнэсмен жонку ў раздзільню, адвезлі яе ў палату, а яму кажуць: — Калі паннеца, мы вам патэлефануем. — Як, і гэта ўсё? — А што вы яшчэ хацелі? — Як што? Я калі машыну на сэрвісе пакаідаю, мне на час рамонтну іншую даюць.

Сёння прысялася, што мой муж хрэпе... Раніца прачынаецца: дырэна, усё нармальна... не замужам.

— Дзяўчына! Выпіце з намі гарэлачкі. — Не, дзякуй! Не хачу градус паніжаць!

Калі знікае інтэрнэт, можна паглыбіцца ў сябе і сур'ёзна паду... а не, усё — уключылі!

Званок у турагенцтва. — Я хацеў бы паспрабаваць дай-сфары. — Вас штосці канкрэтна цікавіць? — Так. Рыба-піла і рыба-молат: хачу пагледзець, што яны там будуць.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Аджэнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы. Газета апрадукаваная ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку», ЛД № 02330/0494179 ад 03.04.2009, 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 250 разоў на год. Тыраж 30.015. Індэкс 63850. Зак. № 485. Нумар падпісаны ў 19.30 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 31 студзеня 2012 года.

3 ЧЫМ ПАЕХАЎ... СВЯТЯТА ХЛУСНЯ

Даваць мянушкі адно аднаму — гэта ў вясцоўцаў за правіла. І настолькі яго ў крывы, што сапраўднае імя чалавека часам забываецца... А вось якія непрыемнасці з-за гэтага могуць быць, расказаў на канкрэтных прыкладах — з дзедам мам.

Ты было гэта даўно, яшчэ ў 50-я гады мінулага стагоддзя. Перад зазімкама надумалі дзед з бабюляю гардэроб абнавіць — замовіць сабе новыя валенкі. Авецкі ў гаспадарцы імя Іванам-кавалём сяброўства меў, а хтосці — каб смачна паесці ды выпіць на халіва, паколькі не вясельле ж — дарчыць не трэба.

Памінальнікаў набілася — поўны аўтобус (удава яго ў аўтабэсе змовіла). А ў аўтабэсе нават запарка атрымалася, бо ўсё як адзін да спеводзі выстраліло — нават тыя, хто трываў гадзіну не хадзіў... Калі ж дадому ў вёску вярнуліся, выпрыскнула гаспадыня з аўтобуса, схіліла нізка голаў ды і кажа ўсім:

— Шчыры дзякуй, людцы, што знайшлі час, што пагадзіліся майго Яся памануць (царства яму нябеснае)! Большасць зразумела гэтыя словы як падвядзенне вынікаў, які заклучаюць акорд. Тым больш ты мясцовыя ўспомнілі: на падворку ў кабетні нічога не мукала і не пішчала, аўтаграмак і двары не стаяла. Ды і на дварях, бач, замук вісціць.

Карацей, паднялі мужыкі каўняры, плонулі (хоць і нельга пасля святой камуніі (прычасыя) і па дамах падаліся. А гаспадыня услед:

— Людцы! Даражэнькі! Куды ж вы? Нельга ж так. Хадзеце за стол... Але не да мяне, а да бра-тавай, бо ковідз строга загадаў, каб гарэлка на памінах не было.

Л.Кань, Браслаўскі раён.

А без яе ж — як можна? ...Многі затым казалі: ну, маўляў, і баба — усіх задавоіла, усім дагадзіла.

А як па мне, дык нікому. А. ЛІПЕНЬ.

Іўеўскі раён.

ПАДЛЮКА!

Хто яшчэ не верыць у праўдзівасць каліднай варажбы, хай сабе праверыць. А я — не буду, бо ведаю...

Даўно тое было. У герань гэтай гісторыі праўнікі ўжо, але ж не ва ўсіх. То сабраліся нека дзеўкі ў ноч перад Вадохрышчам, каб паважыць. Напалкі аладка, расклялі на падлозе, сабакі ў хату прынеслі, паглядзілі: «Бобічак, Бобік...» (хацелі, мусіць, задобрыць... Ну і даць асвойтацца...). Потым на падлогу яго памалу наставілі — цікуюць, чыю ж аладку ён першай з'есць? (Тую дзеўку, паводле варажбы, і замуж першай возьмуць).

А сабакі, відаць, накармілі на-кондзі — не галодны ён быў, бо нават на ладкі не кінуўся. Але ж, павагаючыся, есці стаў — і адну, і другую, і трэцюю... Трохі скарэў, пааблізваўся — з'еў чэкаўку... Дзяўчаты гэтыя цацацка, радзі — ведама ж, замуж пойдуч. Іхутка... А адной — хоць ты скрозь зямлю правалілася: засталася яе владка.

Счырванела дзяўчына, побач з ёю прысела, Бобіка кіла, а той адшышоўся, лёг — і ні з слова, падлюка!

Яна тады на аладкачку смятані палажыла... Вухам не вядзе! Зверху — лыжку твару... Нават морду адварнуў, хале-ра!

Сяброўкі ў кучку збіліся, пахіжківаць, а Марыся, бедная, зусім зняклава... Але ж раптам бачыць — падымаецца сабакка! Ідзе да яе ладкі! Марысяка аж зазьяла ад радасці! А ён (ну, ведама ж, падлюка!) лапу кудую падняў іі...

Вінаваты тут Бобік ці не, нічо не ведае. Але замуж Марыся так і не пайшла.

Л.К., г. Салігорск

NO SMOKING!

Добра тое, што добра канчаецца: мая маладая калыхан...

Ці трэба казаць, што ад гэтай лічбы ў галаве новаспечанай жонкі не засталася ніякай мовы, акрамя... (вы здагадаліся, якой). Дзве тысячы долараў! Ды гэта ж больш, чым у і было — на аплата гасцініцы, ежу, на экскурсіі, пакупкі, сувеніры... На зваротны білет! Ададзі іі зараз на штраф і што? Яны ж нават дадому вярнуцца не змогуць!

Карацей, курца таго жонка гатова была прыдушыць — уласнымі рукамі... А ён хвілін праз колькі з'явіўся (як нічога ніякага: вясёлы, задаволены, а так бы мовіць, змяненая надзвычайная сітуацыя, якую «падарыў» ёй... муж. Цяця цяпер яны рагочуць за яе, а тады... Зрэшты, па парадку.

Да таго экзатычнага Тайланда маладажоны ляцелі доўга — з перасадкай у сталіцы Аб'яднанага Арабскага Эміратаў. Туды без усяякіх прыгод іі дамцаў лайнер «Белавія», потым, праз нейкія гадзіны-дзве, падарыў замежны Боінг. У яго — казала — як на іншую планету зашлі: ежа, абслугоўванне, прыгажуні-сцюдарэссы, усё найвышэйшага класа! Так што яе муж на радасцях добра пад'ёў, добра падліў, а затым, дзяўчаты гэтыя цацацка, радзі — ведама ж, замуж пойдуч. Іхутка...

А адной — хоць ты скрозь зямлю правалілася: засталася яе владка. Счырванела дзяўчына, побач з ёю прысела, Бобіка кіла, а той адшышоўся, лёг — і ні з слова, падлюка!

Яна тады на аладкачку смятані палажыла... Вухам не вядзе! Зверху — лыжку твару... Нават морду адварнуў, хале-ра!

Сяброўкі ў кучку збіліся, пахіжківаць, а Марыся, бедная, зусім зняклава... Але ж раптам бачыць — падымаецца сабакка! Ідзе да яе ладкі! Марысяка аж зазьяла ад радасці! А ён (ну, ведама ж, падлюка!) лапу кудую падняў іі...

Вінаваты тут Бобік ці не, нічо не ведае. Але замуж Марыся так і не пайшла.

Л.К., г. Салігорск

Ці трэба казаць, што ад гэтай лічбы ў галаве новаспечанай жонкі не засталася ніякай мовы, акрамя... (вы здагадаліся, якой). Дзве тысячы долараў! Ды гэта ж больш, чым у і было — на аплата гасцініцы, ежу, на экскурсіі, пакупкі, сувеніры... На зваротны білет! Ададзі іі зараз на штраф і што? Яны ж нават дадому вярнуцца не змогуць!

Карацей, курца таго жонка гатова была прыдушыць — уласнымі рукамі... А ён хвілін праз колькі з'явіўся (як нічога ніякага: вясёлы, задаволены, а так бы мовіць, змяненая надзвычайная сітуацыя, якую «падарыў» ёй... муж. Цяця цяпер яны рагочуць за яе, а тады... Зрэшты, па парадку.

Да таго экзатычнага Тайланда маладажоны ляцелі доўга — з перасадкай у сталіцы Аб'яднанага Арабскага Эміратаў. Туды без усяякіх прыгод іі дамцаў лайнер «Белавія», потым, праз нейкія гадзіны-дзве, падарыў замежны Боінг. У яго — казала — як на іншую планету зашлі: ежа, абслугоўванне, прыгажуні-сцюдарэссы, усё найвышэйшага класа! Так што яе муж на радасцях добра пад'ёў, добра падліў, а затым, дзяўчаты гэтыя цацацка, радзі — ведама ж, замуж пойдуч. Іхутка...

А адной — хоць ты скрозь зямлю правалілася: засталася яе владка. Счырванела дзяўчына, побач з ёю прысела, Бобіка кіла, а той адшышоўся, лёг — і ні з слова, падлюка!

Яна тады на аладкачку смятані палажыла... Вухам не вядзе! Зверху — лыжку твару... Нават морду адварнуў, хале-ра!

Сяброўкі ў кучку збіліся, пахіжківаць, а Марыся, бедная, зусім зняклава... Але ж раптам бачыць — падымаецца сабакка! Ідзе да яе ладкі! Марысяка аж зазьяла ад радасці! А ён (ну, ведама ж, падлюка!) лапу кудую падняў іі...

Вінаваты тут Бобік ці не, нічо не ведае. Але замуж Марыся так і не пайшла.